

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

Приет с ПМС № 46 от 22.03.2010 г., обн., ДВ, бр. 25 от 30.03.2010 г., в сила от 30.03.2010 г., изм. и доп., бр. 63 от 13.08.2010 г., в сила от 13.08.2010 г., бр. 53 от 12.07.2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 63 от 16.08.2011 г., в сила от 16.08.2011 г., доп., бр. 68 от 2.09.2011 г., в сила от 2.09.2011 г., изм. и доп., бр. 36 от 11.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г., доп., бр. 92 от 23.11.2012 г., в сила от 23.11.2012 г., изм. и доп., бр. 99 от 14.12.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 48 от 31.05.2013 г., в сила от 31.05.2013 г., доп., бр. 37 от 29.04.2014 г., в сила от 23.04.2014 г., изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 40 от 2.06.2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 27 от 5.04.2016 г., в сила от 5.04.2016 г., бр. 8 от 24.01.2017 г., в сила от 1.01.2017 г., изм. и доп., бр. 74 от 12.09.2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 107 от 28.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 21 от 12.03.2019 г., в сила от 12.03.2019 г., бр. 51 от 28.06.2019 г., в сила от 28.06.2019 г., изм. и доп., бр. 37 от 21.04.2020 г., в сила от 21.04.2020 г., бр. 67 от 28.07.2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 101 от 27.11.2020 г., в сила от 8.08.2020 г., доп., бр. 13 от 16.02.2021 г., в сила от 16.02.2021 г., изм. и доп., бр. 21 от 12.03.2021 г., в сила от 12.03.2021 г., изм., бр. 70 от 24.08.2021 г., в сила от 1.09.2021 г., изм. и доп., бр. 95 от 29.11.2022 г., в сила от 29.11.2022 г., бр. 76 от 5.09.2023 г., в сила от 5.09.2023 г., бр. 37 от 26.04.2024 г., в сила от 26.04.2024 г., изм. и доп., бр. 88 от 18.10.2024 г., в сила от 18.10.2024 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) (Предишен текст на чл. 1 – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) С правилника се уреждат обществени отношения, свързани със:

1. условията и реда за провеждане на конкурсите за приемане на военна служба, както и за придобиване и повишаване на военната квалификация на лицата, приети на военна служба;
2. условията и реда за сключване, изменение и прекратяване на договора за военна служба;
3. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) условията и реда за присвояване, повишаване и понижаване във военно звание, минималния срок за престояване във военно звание и в длъжност;
4. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) условията и реда за преназначаване и за освобождаване от длъжност на военнослужещите;
5. условията и реда за кандидатстване и назначаване на нова длъжност в случаите по чл. 164, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
6. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) условията и реда за кандидатстване и обучение на военнослужещите и цивилните служители;
7. условията и реда за награждаване на военнослужещите и цивилните служители;
8. реда за разрешаване и ползване на отпуск от военнослужещите, както и за неговото отлагане и прекъсване;
9. реда за провеждане на дисциплинарното производство, за налагане, изпълнение и заличаване на дисциплинарни наказания на военнослужещите;
10. реда за водене, ползване и съхраняване на служебните дела на военнослужещите;
11. (нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) условията и реда за заемането на длъжностите по чл. 134, ал. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
12. (нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) условията и реда за командироването по чл. 290б, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) С правилника се уреждат обществените отношения, свързани с военната служба на военнослужещите от Служба "Военно разузнаване" и служба "Военна полиция", доколкото не са уредени с Правилника за устройството и дейността на Служба "Военно разузнаване" и с Правилника за прилагане на Закона за военната полиция.

Раздел II

Приемане на военна служба. Сключване на договор за военна служба

Чл. 2. В мирно време въоръжените сили се комплектуват с военнослужещи от:

1. (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) завършилите висши военни училища в страната и в чужбина, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната;
2. (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) завършилите обучение стипендианти, както и курсанти в Академията на Министерството на вътрешните работи, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната;
3. лица, завършили граждански средни или висши училища в страната и в чужбина;
4. (нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) лица, завършили основно образование, за длъжности, определени с акт на министъра на отбраната;
5. (нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) лица, изпълнявали военна служба (кадрова военна служба);
6. (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.) лица, изпълнявали срочна служба в доброволния резерв.

Чл. 3. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) След завършване на обучението си във висшите военни училища курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, се назначават на длъжност в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) След завършване на обучението си стипендиантите, както и курсантите в Академията на Министерството на вътрешните работи, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, сключват договор за военна служба и със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице се приемат на военна служба и се назначават на длъжност.

(3) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) След завършване на обучението си във висшите военни училища курсантите, обучавани за нуждите на други министерства и ведомства, се назначават на длъжност със заповед на съответния министър или ръководител.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На курсантите, завършили висши военни училища в чужбина, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, се присвоява офицерско звание "лейтенант" и се вземат в специален щат на министъра на отбраната.

(5) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, отстранени от обучение по реда, определен с правилниците на висшите военни училища, или напуснали по собствено желание по време на обучението, може да бъдат приети без провеждане на конкурс на военна служба на длъжности, изискващи войнишки (матроски) звания, ако отговарят на изискванията за приемане по чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, при спазване на следния ред:

1. не по-късно от 10 работни дни преди прекратяване на договора за военна служба отстраненият от обучение курсант изяснява желание за приемане на военна служба с подаване на рапорт до началника на висшето военно училище;

2. началникът на висшето военно училище в зависимост от специализацията, в която се обучава курсантът по т. 1, уведомява съответния ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за предлагане на длъжност, изискваща военно звание "редник – 1-ви клас/матрос – 1-ви клас"; в тридневен срок от получаване на уведомлението съответният ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България представя длъжност/длъжности;
3. при съгласие на курсанта по т. 1 да заеме длъжност по т. 2 началникът на висшето военно училище изпраща до ръководителя на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, предложил длъжността, наличните документи, удостоверяващи, че курсантът отговаря на изискванията на чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за сключване на договор за военна служба, приемане на военна служба и назначаване на длъжността;
4. при липса на документ, удостоверяващ годността за военна служба, психологичната пригодност и покриването на нормативите за физическа годност, съответният ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България организира определяне на годността за военна служба, психологичната пригодност на лицето по т. 1 или провеждането на изпит за покриване на нормативите за физическа годност;
5. след установяване, че лицето по т. 1 отговаря на изискванията на чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, съответният ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България сключва договор за военна служба, приема на военна служба и назначава на длъжност, като изпраща копие от заповедта за приемане на военна служба и на сключения договор за военна служба с лицето по т. 1 до началника на висшето военно училище или уведомява началника на висшето военно училище, че лицето няма да бъде прието на военна служба поради несъответствие с изискванията на чл. 141, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
6. при прекратяване на сключения договор с лицето по т. 1 преди изтичане на тригодишния срок (освен ако прекратяването е на основание чл. 162, ал. 1, т. 3 и чл. 164 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се предприемат действия по събиране на вземанията по реда на чл. 260, ал. 4 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 4. (1) Лицата по чл. 2, т. 3 се приемат на военна служба след провеждане на конкурс.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) В конкурса по ал. 1 могат да участват и лица, които са освободени от военна служба, с изключение на освободените поради наложено дисциплинарно наказание "уволнение".

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2011 г., в сила от 16.08.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) В Служба "Военно разузнаване" приемането на военна служба се извършва при условия и по ред, определени с Правилника за устройството и дейността на Служба "Военно разузнаване", а в служба "Военна полиция" приемането на военна служба се извършва при условия и по ред, определени с Правилника за прилагане на Закона за военната полиция.

(4) Конкурсът по ал. 1 се обявява със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице, в която се определят:

1. длъжностите, за които се организира конкурсът;
2. длъжностното лице, отговорно за провеждането на конкурса;
3. условията и редът за провеждане на конкурса.

(5) Конкурсът се обявява в Агенцията по заетостта и на интернет страницата на Министерството на отбраната. Обявата съдържа:

1. наименованията и броя на вакантните длъжности;
2. изискванията за заемане на длъжността;
3. изискващото се ниво за достъп до класифицирана информация за длъжността;
4. населеното място, където се намира формирането (структурата), и неговия военнопощенски номер;
5. длъжностното лице, отговорно за провеждането на конкурса;
6. начина на провеждане на конкурса;
7. необходимите документи;
8. мястото и срока за подаване на документите.

(6) Длъжностите по ал. 4, т. 1 не се обявяват в Регистъра на вакантните длъжности за офицери и офицерски кандидати и в Регистъра на вакантните длъжности за сержанти (старшини) и войници (матроси) по чл. 37, ал. 1.

Чл. 5. (1) На конкурс по чл. 4 могат да се явяват лица, които отговарят на условията на чл. 141 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) За участие в конкурса кандидатите подават заявление до длъжностното лице, отговорно за провеждането му, в определените в обявата място и срок заедно с необходимите документи.

Чл. 6. (1) Длъжностното лице по чл. 4, ал. 4, т. 2 назначава комисия за допускане до участие и комисия за провеждане на конкурса.

(2) Комисията за допускане до участие в конкурса:

1. извършва проверка на подадените документи;
2. допуска до конкурса кандидатите, които отговарят на условията на конкурса;
3. връща документите на кандидатите, които не са допуснати до участие в конкурса, като мотивира отказа.

(3) Комисията за провеждане на конкурса:

1. провежда конкурса при условията и по реда, определени със заповедта по чл. 4, ал. 4;
2. изготвя протокол, в който класира кандидатите според показаните резултати;
3. писмено уведомява кандидатите за резултатите от класирането и връща документите на некласираните кандидати.

(4) Некласираните кандидати имат право на жалба пред длъжностното лице, отговорно за провеждането на конкурса, в 7-дневен срок от уведомяването. Длъжностното лице следва да се произнесе в 14-дневен срок от получаването на жалбата. Решението му е окончателно.

(5) Комисията изпраща по команден ред чрез длъжностното лице по чл. 4, ал. 4, т. 2 до министъра на отбраната или до оправомощено от него длъжностно лице протокола по ал. 3, т. 2 с предложение за приемане на военна служба на лицата, класирани на първо място.

Чл. 7. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) След изтичането на сроковете по чл. 6, ал. 4 министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице сключва договор за военна служба с лицето, спечелило конкурса.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) За длъжности в структурата по чл. 60а, ал. 2, т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България договорът за военна служба се сключва след получаването на изискващото се разрешение за достъп до класифицирана информация.

(3) Договорът по ал. 1 се сключва в 3 екземпляра - по един за всяка от страните, а третият екземпляр се прилага в служебното дело на военнослужещия.

(4) Договорът по ал. 1 се регистрира и вторият екземпляр се връчва на лицето, спечелило конкурса, срещу подпис.

Чл. 7а. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.) Длъжностите, които може да се заемат от лицата по чл. 2, т. 5

и 6, се обявяват със заповед на министъра на отбраната въз основа на постъпили по команден ред предложения на командирите (началниците) на военни формирования и на ръководителите на съответните структури. Длъжностите не се обявяват в Регистрите на вакантните длъжности.

(2) Заповедта по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерството на отбраната и в нея се посочват наименованието на длъжностите, изискванията за заемането им, необходимите документи, сроковете за кандидатстване, мястото и длъжностното лице, до което се подава заявлението за кандидатстване.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.) Кандидатите за длъжностите по ал. 1 трябва да отговарят на изискванията на:

1. чл. 141, ал. 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на изискванията за заемане на длъжността – за лицата по чл. 2, т. 5;

2. чл. 141, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на изискванията за заемане на длъжността – за лицата по чл. 2, т. 6.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.) Изборът на лицата по чл. 2, т. 5 и 6 за заемане на съответната длъжност се извършва при спазване на следния ред:

1. кандидатите подават писмено заявление за кандидатстване за заемане на длъжност по ал. 1 заедно с необходимите документи; в заявлението всеки кандидат може да посочи до три длъжности;

2. длъжностното лице, до което се подава заявлението, определя критерии за извършване на избора и назначава комисия, която разглежда постъпилите документи и след събеседване с кандидатите ги класира за всяка от длъжностите;

3. за резултатите от работата на комисията се изготвя протокол, който се подписва от председателя ѝ и от всички членове и се утвърждава от длъжностното лице, до което се подават заявленията;

4. след утвърждаване на протокола по т. 3 председателят на комисията запознава кандидатите с класирането.

(5) Кандидатите имат право на жалба пред длъжностното лице, до което се подава заявлението, в 7-дневен срок от запознаването с класирането. Длъжностното лице се произнася в 14-дневен срок от получаването на жалбата. Решението му е окончателно.

(6) След изтичането на сроковете по ал. 5 длъжностното лице, до което се подава заявлението, организира изпращането на кандидата, класиран на първо място, до съответните военномедицински органи за определяне на годността му за военна служба и на психологичната му пригодност.

(7) С кандидатите, които са годни за военна служба и са психологично пригодни, комисията по ал. 4, т. 2 провежда изпит за покриване на нормативите за физическа годност, определени с акт на министъра на отбраната.

(8) При успешно издържан изпит по ал. 7 длъжностното лице, до което се подава заявлението, организира изпращането на необходимите документи на кандидата за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация със съответното ниво на класификация.

(9) Кандидатите, получили разрешение за достъп до класифицирана информация със съответното ниво на класификация, се предлагат за сключване на договор за военна служба и за приемане на военна служба.

(10) При установена негодност за военна служба и/или психологична непригодност, непокриване на нормативите за физическа годност или неполучаване на необходимото разрешение за достъп до класифицирана информация длъжностното лице, до което се подава заявлението, организира дейностите по ал. 6, 7 и 8 по отношение на следващия класиран за длъжността кандидат.

(11) Министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице сключва договор за военна служба с лицето по ал. 9. Договорът се сключва в 3 екземпляра – по един за всяка

от страните, регистрира се, вторият екземпляр се връчва на военнослужещия срещу подпис, а третият екземпляр се прилага в служебното дело на военнослужещия.

Чл. 76. (Нов – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.) На резервистите на срочна служба в доброволния резерв се предлагат вакантни длъжности във военни формирования от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната по ред, определен с акт на министъра на отбраната.

Чл. 8. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) След сключването на договора за военна служба със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице:

1. лицето, което притежава изискващото се за длъжността разрешение за достъп до класифицирана информация, се приема на военна служба и се назначава на длъжност;
2. лицето, което не притежава изискващото се за длъжността разрешение за достъп до класифицирана информация, се приема на военна служба, назначава се на длъжност и се взема в разпореждане по специален щат на министъра на отбраната до издаването на изискващото се разрешение или отказ.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., отм., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.).

Чл. 9. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) До 12 месеца след назначаването на длъжност приетите на военна служба стипендианти на Министерството на отбраната и лицата, спечелили конкурс по чл. 4, се изпращат на курс за провеждане на начална и/или специална военна подготовка, ако не притежават такава:

1. във висшите военни училища - за офицерите и за офицерските кандидати;
2. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) в професионалните сержантски (старшински) колежи - за сержантите (старшините);
3. в учебните центрове - за войниците (матросите).

(2) Началната и специалната военна подготовка приключват с изпити за проверка на придобитата военна квалификация. Ако военнослужещият не издържи изпитите, договарят за военна служба се прекратява на основание чл. 165, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2011 г., в сила от 16.08.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) Началната военна и специализираната подготовка на военнослужещите, приети в Служба "Военно разузнаване", се извършват при условия и по ред, определени с Правилника за устройството и дейността на Служба "Военно разузнаване", а началната военна и специализираната подготовка на военнослужещите от служба "Военна полиция" се извършват при условия и по ред, определени с Правилника за прилагане на Закона за военната полиция.

(4) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Специалната военна подготовка на военнослужещите - оркестранти от въоръжените сили, се извършва в учебен център и при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 10. Военнослужещите от военните съдилища и военните прокуратури се приемат на военна служба при условията и по реда на чл. 262 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Заповедта за приемане на военна служба се съгласува с министъра на отбраната по предложение на административния ръководител на съответния съд или прокуратура.

Раздел III

Длъжностни разписания, щатове и длъжностни

характеристики

(Загл. доп. - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.)

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностните разписания и щатовете съдържат следните задължителни елементи:

1. наименованието на длъжностите;
2. (изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) нивото за достъп до класифицирана информация за всяка длъжност;
3. военното звание;
4. (отм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.);
5. (изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) военноотчетната специалност за длъжностите за военнослужещи;
6. кода на длъжността;
7. (изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) въоръжението, бойната и друга техника.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) В длъжностните разписания и щатовете по ал. 1 могат да се включват и други изисквания по ред, определен с наредбата на министъра на отбраната по чл. 14.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Основните, допълнителните и специфичните изисквания за заемане на длъжността се определят в длъжностната характеристика.

Чл. 12. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностната характеристика се изготвя въз основа на длъжностното разписание (щата).

(2) Командирът (началникът) или ръководителят на съответната структура запознава военнослужещия със задълженията на длъжността, установени в длъжностната характеристика.

Чл. 13. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностната характеристика съдържа:

1. параметрите на длъжността:
 - а) наименование на длъжността;
 - б) код на длъжността;
 - в) военно звание;
 - г) военно формирование;
 - д) място за изпълнение на службата;
 - е) зачислено оръжие;
 - ж) кариерно поле, кариерна област или професионална област;
 - з) длъжностно ниво;
2. изискванията за заемане на длъжността:
 - а) основни:
 - аа) образование;
 - бб) придобита специалност;
 - вв) образователно-квалификационна степен;
 - гг) научна степен;
 - дд) военна квалификация;
 - ее) ниво на чуждоезикова подготовка;
 - жж) (отм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.);
 - б) допълнителни:
 - аа) допълнителна професионална квалификация;
 - бб) предходни длъжности, от които може да се заеме длъжността;

- вв) (нова – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) ниво за достъп до класифицирана информация;
- в) специфични, в т.ч. придобитата специализация при необходимост;
3. длъжностите, които могат да се заместват от тази длъжност;
4. военноотчетната специалност, определена с акт на министъра на отбраната;
5. организационните връзки и взаимоотношения (в кое организационно звено е длъжността, на кого военнослужещият е непосредствено подчинен, кого ръководи, кой го замества);
6. изискванията за познаване на основни нормативни и други актове;
7. значимите професионални компетентности и личностни характеристики;
8. функционалните задължения на военнослужещите за мирно и военно време.

Чл. 14. (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностните разписания, щатове и длъжностните характеристики се изготвят, утвърждават, изменят и съхраняват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на отбраната.

Раздел IV

Присвояване, повишаване и понижаване във военно звание

Чл. 15. Със заповедта за приемане на военна служба на военнослужещия се присвоява военно звание или се обявява военното звание по резерва, като:

1. на лицата, които не притежават военно звание по резерва, се присвоява военно звание "редник - 1-ви клас" ("матрос - 1-ви клас"), съответно "младши сержант" ("старшина II степен"), "офицерски кандидат - 1-ви клас" или "лейтенант";
2. лицата, които притежават военно звание по резерва, съответстващо на званието на длъжността по длъжностното разписание, се приемат на военна служба с притежаваното военно звание;
3. на лицата, които притежават военно звание по резерва, по-високо от изискващото се за длъжността, се присвоява военното звание, изискващо се за длъжността по длъжностно разписание;
4. (нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) на лицата, които притежават военно звание по резерва, с една степен по-ниско от изискващото се за длъжността, и са изпълнили изискванията на чл. 19, докато са били на военна служба, се присвоява военното звание, изискващо се за длъжността по длъжностно разписание.

Чл. 16. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На курсантите, завършили висшите военни училища за нуждите на Министерството на отбраната, се присвоява офицерско звание "лейтенант" и им се предлагат вакантни офицерски длъжности в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия в съответствие с придобитата военна специалност и специализация.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На курсантите, завършили висшите военни училища за нуждите на други министерства или ведомства, се присвоява офицерско звание "лейтенант" и се зачисляват в запаса.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) На курсантите, които не са издържали държавните изпити или не са защитили дипломните си работи на редовната и на поправителната сесия, се присвоява военно звание "офицерски кандидат – 1-ви клас" и се назначават на длъжност за офицерски кандидат.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) След успешно полагане на държавните изпити или след защита на дипломната

работа на военнослужещите по ал. 3 се присвоява военно звание "лейтенант" и се назначават на офицерска длъжност.

Чл. 16а. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) След завършване на обучението си за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по гражданска специалност във висши военни училища в чужбина на курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, се присвоява офицерско звание "лейтенант", вземат се в специален щат на министъра на отбраната и след преминаване на курс за придобиване на специална военна подготовка с продължителност не по-малко от 2 месеца се назначават на длъжност.

(2) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) В срок до 30 дни след завършване на обучение в чужбина военнослужещите по ал. 1 подават заявление до Националния център за информация и документация с приложена диплома или друг аналогичен документ, издаден от образователната институция за извършване на процедура по признаване на придобитото от тях висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по гражданска специалност.

(3) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) В срок до 10 дни след приключване на процедурата по ал. 2 и признаване на придобитото висше образование по гражданска специалност в чужбина военнослужещите подават рапорт до началника на съответното висше военно училище за признаване на периоди на обучение с цел установяване на съответствието на част от учебния план за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" от професионално направление "Военно дело".

(4) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) По решение на академичния съвет на съответното висше военно училище в страната, в което са обучавани като курсанти, и след представена академична справка на военнослужещите по ал. 3 се изготвя индивидуален план за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" в професионално направление "Военно дело" по специалности от регулираната професия "Офицер за тактическо ниво на управление".

Чл. 16б. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) След завършване на обучението по чл. 116а и 116б на офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите) се присвоява офицерско звание "лейтенант" и те се назначават на длъжности в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.

(2) Военнослужещите по чл. 116б, придобили професионална квалификация по военно дело, могат да заемат длъжности за "капитан" ("капитан-лейтенант"), определени в Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, до придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" в професионално направление "Военно дело".

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., изм. и доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На войниците (матросите), завършили дневна форма на обучение в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина, се присвоява първо сержантско звание "младши сержант" ("старшина II степен") и те се назначават на сержантска/старшинска длъжност в съответствие със сключеното допълнително споразумение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2013 г. в сила от 31.05.2013 г., изм. и доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите, завършили професионален сержантски (старшински) колеж и придобили четвърта степен на професионална квалификация или приравнено по чл. 115,

ал. 2 обучение в чужбина, могат да бъдат повишавани във военни звания до "старшина/мичман" включително.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На войниците (матросите), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване на сержантско (старшинско) звание в професионален сержантски (старшински) колеж или в учебен център, се присвоява първо сержантско (старшинско) звание "младши сержант" ("старшина II степен") и те се назначават на сержантска (старшинска) длъжност в съответствие със сключеното допълнително споразумение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., изм. и доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите по ал. 3, притежаващи военно звание "младши сержант" ("старшина II степен"), могат да бъдат повишени във военно звание "сержант" ("старшина I степен") след завършване на курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж, или приравнен на него по чл. 115, ал. 2 курс в чужбина.

(5) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., изм. и доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите по ал. 4, притежаващи военно звание "сержант" ("старшина I степен"), могат да бъдат повишени в сержантско (старшинско) звание "старши сержант" ("главен старшина") или в сержантско (старшинско) звание "старшина" ("мичман") след завършен курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж, или приравнен на него по чл. 115, ал. 2 курс в чужбина.

(6) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите по ал. 5, притежаващи военно звание "старши сержант" ("главен старшина"), могат да бъдат повишени във военно звание "старшина" ("мичман") след завършване на съответния курс в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина.

(7) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., предишна ал. 6, изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Сержантите (старшините), заемащи длъжности от професионална област по чл. 30, ал. 4, се повишават във военно звание, ако са налице изискванията на чл. 21.

Чл. 18. Военнослужещите се повишават във военно звание последователно.

Чл. 19. Минималният срок за престояване във военно звание е:

1. за всички войнишки звания - 1 година;
2. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) за всички сержантски звания - 3 години;
3. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) за "офицерски кандидат - 1-ви клас" - 3 години;
4. за "лейтенант" - 2 години;
5. за "старши лейтенант" - 3 години;
6. за "капитан" ("капитан-лейтенант") - 3 години;
7. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) за "майор" ("капитан III ранг") - 5 години;
8. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) за "подполковник" ("капитан II ранг") - 5 години;
9. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) за "полковник" ("капитан I ранг") - 4 години;
10. за висшите офицерски звания - 1 година.

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 21. Военнослужещият може да бъде повишен в следващо военно звание, ако са налице следните условия:

1. да е изтекъл минималният срок за престояване във военно звание по чл. 19;
2. да притежава изискващото се за съответната длъжност образование, квалификация и атестационна оценка;
3. да заема или да се назначава на длъжност, изискваща по-високо военно звание;
4. да не изтърпява дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 22. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военно звание "офицерски кандидат - 1-ви клас" се присвоява на сержанти (старшини) с военно звание "старшина" ("мичман"), завършили съответния курс в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина и ако са налице изискванията на чл. 21.

Чл. 23. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите от кариерно поле "командно" се повишават във военно звание "майор" ("капитан III ранг") и "подполковник" ("капитан II ранг"), ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" във военни академии или приравнени на тях по чл. 115, ал. 2 специалности, придобити във висши училища и колежи в чужбина, и ако са налице изискванията на чл. 21.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите от кариерно поле "професионално" и от академичния състав се повишават във военно звание "майор" ("капитан III ранг") и "подполковник" ("капитан II ранг"), ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" и ако са налице изискванията на чл. 21.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите от кариерно поле "командно" се повишават във военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили" в професионално направление "Военно дело" или са завършили стратегически курс във военни академии или приравнено по чл. 115, ал. 2 обучение във висши военни училища и колежи в чужбина и ако са налице изискванията на чл. 21.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Офицерите от кариерно поле "професионално" и от академичния състав се повишават във военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), ако са налице изискванията на чл. 21.

Чл. 25. (1) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите от кариерно поле "командно" се повишават във висше офицерско звание, ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили" от професионално направление "Военно дело" във военни академии или приравнено по чл. 115, ал. 2 обучение във висши военни училища и колежи в чужбина и ако са налице изискванията на чл. 21.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите от кариерно поле "професионално" и от академичния състав се повишават във висше офицерско звание, ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили" в професионално направление "Военно дело" или са завършили стратегически курс във военни академии или приравнено по чл. 115, ал. 2 обучение във висши военни училища и колежи в чужбина и ако са налице изискванията на чл. 21.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Предложенията за удостоверяване на офицери с висши офицерски звания, както и за назначаването и освобождаването им от висши командни длъжности се разглеждат в Съвета по отбрана.

Чл. 26. Военнослужещите се понижават във военно звание при наложено дисциплинарно наказание "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година".

Раздел V

Назначаване и преназначаване на длъжност

Чл. 27. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 28. (Доп. – ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Кариерното развитие на офицерите се осъществява чрез заемане на длъжности в кариерни области и полета.

(2) Кариерните области и полета са:

1. командни;
2. професионални.

(3) Кариерна област "командна" обхваща длъжностите, изискващи младши офицерски звания и военно звание "майор" ("капитан III ранг"), определени в акт на министъра на отбраната, и придобита военна специалност и специализация във висшите военни училища.

(4) Кариерна област "професионална" обхваща длъжностите, изискващи младши офицерски звания и придобита гражданска специалност от висши граждански училища.

(5) Кариерно поле "командно" обхваща длъжностите, изискващи старши офицерски звания, с изключение на длъжностите, изискващи военно звание "майор" ("капитан III ранг"), определени в акта на министъра на отбраната по ал. 3, и придобита образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" от военна академия или приравнена на нея по чл. 115, ал. 2 в чужбина.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) Кариерно поле "професионално" обхваща длъжностите, изискващи старши офицерски звания и:

1. придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по гражданска специалност от висши граждански училища, или
2. придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по гражданска специалност от военни академии или висши военни училища и образователна и научна степен "доктор".

(7) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) Гражданските специалности за кариерна област "професионална" и за кариерно поле "професионално" по ал. 6, т. 1 се определят с акт на министъра на отбраната.

(8) В Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за всяка длъжност за офицер се посочват съответстващите ѝ кариерна област или кариерно поле.

(9) Със заповед на министъра на отбраната се определя за кои от длъжностите по Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се изисква владение на английски или френски език по СТАНАГ 6001 на съответно ниво.

Чл. 29. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 30. (Изм. – ДВ, бр. 63 от 2011 г., в сила от 16.08.2011 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Професионалното развитие на сержантите (старшините) и офицерските кандидати се осъществява чрез заемане на длъжности в определени професионални области съобразно професионалната им квалификация.

(2) Професионалната област обхваща длъжностите, изискващи определена професионална квалификация и/или образование.

(3) Професионална област "основна" обхваща длъжностите по професии и специалности, обучението за които се провежда в професионален сержантски (старшински) колеж.

(4) Професионална област "други" обхваща длъжностите по професии и специалности, по които не се извършва обучение в професионалните сержантски (старшински) колежи.

(5) В Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за всяка длъжност за сержант (старшина) и офицерски кандидат се посочва съответстващата ѝ професионална област.

Чл. 31. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностното развитие на войниците (матросите) се осъществява в съответствие с придобитата военна квалификация.

Чл. 32. Военнослужещите се назначават и преназначават на длъжност:

1. по време на годишното разместване:

а) (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) по Регистъра на вакантните длъжности за офицери и офицерски кандидати и Регистъра на вакантните длъжности за сержанти (старшини) и войници (матроси);

б) (отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.);

2. по списък:

а) (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) на длъжности, определени за заемане от завършилите военни академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи в страната и в чужбина, завършилите Академията на Министерството на вътрешните работи за нуждите на Министерството на отбраната, и за стипендиантите на Министерството на отбраната - след завършване на обучение;

б) (изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) на длъжности, определени за заемане от военнослужещите, завръщащи се от изпълнение на военна служба извън територията на страната в задгранични представителства на Република България, или на длъжности в международни организации или в други международни инициативи;

в) (нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) на длъжности, определени за заемане от военнослужещите, завръщащи се от изпълнение на военна служба на територията на страната в състава на многонационални формирования, или на длъжности в международни организации или в други международни инициативи;

3. (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) при спечелване на конкурс или след избор;

4. през цялата година:

а) (доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм. и доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица след мотивирано предложение на ръководителите на административни структури от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия;

б) (нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.);

в) (предишна буква "б" - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.);

5. (доп. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) при организационно-щатни промени и промени в параметрите на длъжността по чл. 13, т. 1 и/или организационните връзки и взаимоотношения по чл. 13, т. 5;

6. (нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) по план-предложение за комплектуване на вакантни и овакантиращи се длъжности, по ред, определен с акт на министъра на отбраната.

Чл. 33. (1) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Военнослужещите се преназначават на длъжност от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица при назначаване на длъжност във:

1. по-високо длъжностно ниво;
2. същото длъжностно ниво;
3. по-ниско длъжностно ниво.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 68 от 2011 г., в сила от 2.09.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Военнослужещите се назначават и преназначават на длъжност, ако отговарят на основните и специфични изисквания за заемането ѝ, в т. ч. притежават изискванията за повишаване във военно звание по чл. 21 - 25, с изключение на случаите, предвидени в правилника.

(3) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) В случаите, когато военнослужещите се предлагат за преназначаване на длъжност по чл. 32, т. 4, буква "а" или т. 6 и са от друго военно формирование или структура, командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура, изготвящ предложението, изпраща писмено искане до съответния командир (началник) на военнослужещия. Командирът (началникът) на военнослужещия в 5-дневен срок изпраща по команден ред своето становище във военното формирование или структура, в които е вакантната длъжност. При изразено положително становище командирът (началникът) на военнослужещия прилага протокол от проведена беседа, кадрова справка и атестационен формуляр на военнослужещия.

(4) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) След явяване на военнослужещия по местослужене за приемане на новата длъжност му се осигурява време за сдаване на предходната заемана длъжност при условия и по ред, определени в уставите на въоръжените сили.

Чл. 33а. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Военнослужещите, сключили допълнително споразумение в изпълнение на чл. 145 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, могат да бъдат преназначавани на длъжност в по-високо длъжностно ниво при условията на чл. 156, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

(3) Преназначаването се извършва в периода на сключеното допълнително споразумение след завършване на обучението за сметка на Министерството на отбраната.

Чл. 33б. (Нов – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) (1) На военнослужещите с висши офицерски звания и с военно звание "полковник" (капитан I ранг), които заемат длъжност повече от 4 години могат да се предлагат други длъжности в същото или по-високо длъжностно ниво по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" или т. 6.

(2) При отказ на военнослужещ да приеме предложената му длъжност по ал. 1 командирът (началникът) или ръководителят на съответната структура в 5-дневен срок от получаването на отказа уведомява по команден ред министъра на отбраната за отказа, като прилага копие от протокол от проведена беседа с военнослужещия и кадрова справка.

Чл. 33в. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) (1) Военнослужещите от военните формирования на структурите по чл. 60а, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, които заемат длъжност повече от три години,

може да се преназначават в интерес на службата на длъжност в същото или в по-високо длъжностно ниво при условията на чл. 156, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на чл. 32, т. 4, буква "а" при спазване на следния ред:

1. за преназначаване на военнослужещ във военно формирование от структурата по чл. 60а, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, в която същият е на служба, с дислокация в същото населено място:

а) командирът (началникът) на военното формирование, където е вакантната длъжност, изготвя мотивирано предложение за военнослужещия и го изпраща по команден ред до командира на съответната структура по чл. 60а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

б) мотивираното предложение по буква "а" се изготвя при съгласие на командира (началника) на военното формирование, където е на служба военнослужещият, който се предлага за преназначаване;

в) решението за преназначаване по мотивираното предложение по буква "а" се взема от командира на структурата по чл. 60а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

г) решението за преназначаване по мотивирано предложение в командването от структура по чл. 60а, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се взема от началника на отбраната.

(2) Преназначаването на военнослужещ във военно формирование от структура по чл. 60а, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, различна от тази, в която същият е на служба, с дислокация в същото населено място се извършва при спазване на следния ред:

а) командирът (началникът) на военното формирование, където е вакантната длъжност, изготвя писмено искане за военнослужещ от военно формирование от структура по чл. 60а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и го изпраща по команден ред до командира на структура по чл. 60а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, в състава на която е военното формирование;

б) мотивираното предложение по буква "а" се изготвя при съгласие на командира (началника) на структурата по чл. 60а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, където е на служба военнослужещият, който се предлага за преназначаване;

в) решението за преназначаване по мотивирано предложение по буква "а" се взема от началника на отбраната.

Чл. 33г. (Нов - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., предишен чл. 33б, изм., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., предишен чл. 33в, доп., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) За преназначаване на военнослужещите по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" или т. 6, извън случаите по чл. 33а и 33в, се изисква писменото им съгласие.

Чл. 34. (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Военнослужещите могат да се преназначават на длъжност в по-ниско длъжностно ниво в обхвата на притежаваното от тях военно звание:

1. по подаден рапорт от военнослужещия;

2. в случаите по чл. 47;

3. в случаите по чл. 164, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

4. (отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.);

5. (нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) по списък на длъжностите по чл. 32, т. 2.

Чл. 35. Организационно-щатни промени се извършват при условия и по ред, определени със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 36. Годишното разместване на военнослужещите се извършва еднократно в календарната година при условия и по ред, определени със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 37. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната изготвя Регистрите на вакантните длъжности за военнослужещи.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) В Регистрите на вакантните длъжности се обявяват вакантните длъжности, както и:

1. длъжностите, които се овакантяват до края на календарната година и не са определени за включване в списъците по чл. 32, т. 2;

2. длъжностите на военнослужещите, които навършват пределна възраст по чл. 160, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в едногодишен период от датата на годишното разместване и не са определени за включване в списъците по чл. 32, т. 2.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

(4) (Отм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.).

(5) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., отм., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.).

(6) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Регистрите на вакантните длъжности по ал. 1 се публикуват в Комуникационно-информационната система "Щит" и на интернет страницата на Министерството на отбраната.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) Вакантните длъжности в служба "Военна полиция" и в Служба "Военно разузнаване" не се обявяват в регистрите по ал. 1, а се заемат при условията и по реда, определени съответно в Правилника за прилагане на Закона за военната полиция и Правилника за устройството и дейността на Служба "Военно разузнаване".

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 38. (1) (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура запознава военнослужещите с Регистрите на вакантните длъжности за военнослужещи.

(2) Редът за подаване на рапорти за назначаване на длъжност от офицерите и офицерски кандидати е, както следва:

1. военнослужещият подава рапорт до длъжностното лице по ал. 1, като посочва не повече от три длъжности; рапортът се завежда в съответната регистратура;

2. командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура отразява становището си на рапорта;

3. всяка командна инстанция отразява своето мнение на гърба на рапорта или на отделен лист, който се завежда към рапорта, без да се спира движението на рапорта;

4. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) рапортът и документите на военнослужещите се изпращат до структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав), осигуряваща работата на съответната комисия за кариерно развитие.

(3) Сержантите (старшините) и войниците (матросите) подават рапорт за назначаване на длъжност до съответния командир (началник) на военното формирование или ръководител на съответната структура по реда на чл. 64.

(4) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.).

Чл. 39. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 40. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) След успешно завършване на обучението на курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, и слушателите от военните академии се предлагат длъжности от списъка по чл. 32, т. 2, буква "а".

(2) Условието и редът за предлагане на длъжностите по чл. 32, т. 2, буква "а" се определят със заповед на министъра на отбраната.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Ако на курсант, обучаван за нуждите на Министерството на отбраната, не може да бъде предложена длъжност в съответствие с придобитата военна специалност/специализация, му се предлага друга длъжност и му се осигурява курс за преквалификация.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, отказали да приемат предложената им длъжност, се назначават на някоя от незаетите длъжности от списъка по чл. 32, т. 2, буква "а".

(5) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Кадетите, които са прекъснали обучението или не са издържали държавните изпити на редовната и поправителната сесия, се назначават на войнишки (матроски) длъжности.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Завършили обучение в редовна форма на докторантура военнослужещи се назначават на академична длъжност "асистент", ако отговарят на условията на чл. 64а, със заповед на министъра на отбраната или оправомощени от него длъжностни лица по предложение на академичния или на научния съвет.

Чл. 41. (1) (Предишен текст на чл. 41, доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) В случаите по чл. 164, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България военнослужещите в срока на предизвестие могат да кандидатстват за назначаване на длъжност по регистрите по чл. 37, ал. 1, като подават рапорт до командира (началника) на съответното военно формирование или до ръководителя на съответната структура, където се водят отчет и доволствие, при спазване на процедурата по чл. 38.

(2) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) В случаите по чл. 164, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България военнослужещите в срока на предизвестие могат да бъдат назначени на длъжност при условията и по реда на чл. 32, т. 4, буква "а".

(3) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) В случаите по чл. 33б, ал. 2 в едногодишния срок на заемане на длъжността си по чл. 156, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България военнослужещите могат да бъдат назначени на длъжност при условията и по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" или на чл. 32, т. 4, буква "а", или на чл. 32, т. 6.

Чл. 42. (1) (Предишен текст на чл. 42 - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Минималният срок за престояване от военнослужещите на длъжност е една година.

(2) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Минималният срок по ал. 1 не се прилага при организационно-щатни промени, при заемането на първа длъжност от академичния състав или при спечелване на конкурс.

(3) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Преназначаването на длъжност на военнослужещите в случаите по чл. 71, 111 и 116 не се взема предвид при определянето на минималния срок за престояване на военнослужещите на длъжност по ал. 1.

(4) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Минималният срок по ал. 1 не се прилага при назначаване на длъжности "командир/началник на военно формирование", изискващи старше офицерско звание, и на длъжности, изискващи висше офицерско звание.

Чл. 43. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 68 от 2011 г., в сила от 2.09.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) По предложение на непосредствения командир (началник) или ръководител офицерите, офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите) могат да бъдат назначавани да заместват отсъстващ съответно друг офицер, офицерски кандидат, сержант (старшина) или войник (матрос) от военното формирование или от съответната структура при условията и по реда на чл. 215 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите, офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите) могат да бъдат назначавани да заместват отсъстващ до 30 работни дни съответно друг офицер, офицерски кандидат, сержант (старшина) или войник (матрос) от военното формирование или от съответната структура със заповед на командира (началника) или ръководителя. В този случай не се изплаща допълнително възнаграждение по чл. 215, ал. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) По предложение на непосредствения командир (началник) или на ръководителя на съответната структура офицерите, офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите) могат да бъдат назначавани за временно изпълняващи вакантна длъжност съответно на друг офицер, офицерски кандидат, сержант или войник от военното формирование или от съответната структура при условията и по реда на чл. 216 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) При назначаване на военнослужещ временно да изпълнява вакантна длъжност, за която се изисква по-високо военно звание, то не се присвоява.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Военнослужещите, взети в специални щатове на министъра на отбраната, както и подали рапорт за прекратяване на договора за военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 1 и 1а, чл. 163 и 169 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България не могат да бъдат назначавани да заместват други военнослужещи по реда на чл. 44 или да изпълняват задълженията на вакантна длъжност по реда на чл. 45.

Чл. 47. (1) При установяване на заболявания или увреждания, получени при или по повод изпълнение на военната служба, заболявания от общ характер и професионални заболявания, в резултат на което военнослужещите не могат да изпълняват служебните си задължения в пълен обем, може да им бъдат предложени други подходящи длъжности след освидетелстване на годността за военна служба и издадено експертно решение от Централната военномедицинска комисия към Военномедицинската академия.

(2) Военнослужещите се назначават на длъжността по ал. 1 след писмено съгласие от тяхна страна.

(3) В случаите по ал. 1, когато на новата длъжност военнослужещите получават по-ниско възнаграждение, те получават обезщетение, равняващо се на разликата между възнаграждението за старата и възнаграждението за новата длъжност до освобождаване от военна служба.

(4) Условията и редът за установяване на заболявания и увреждания, получени при или по повод изпълнение на военната служба, както и списъкът на подходящите длъжности, които могат да заемат лицата по ал. 1, се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 48. (1) Военнослужещите жени, които са бременни или кърмачки и извършват неподходяща за състоянието си работа, изпълняват служебните си задължения при облекчени условия в съответствие с предписанието на здравните органи.

(2) Военнослужещите жени могат да се откажат от правата си по ал. 1 с писмена декларация.

(3) Военнослужещи жени, които са бременни или майки на деца до 3 години, не могат да бъдат командирвани освен с тяхно писмено съгласие.

(4) Правата на майката по ал. 3 могат да се ползват от самотните бащи - военносслужещи, на деца до 3 години.

Чл. 49. (1) През работно време военносслужещите подлежат на задължителни и/или внезапни изследвания за употреба на алкохол или злоупотреба, и/или зависимост от наркотични вещества. Редът за установяване употребата на алкохол и злоупотребата с наркотични вещества се определя с наредба на министъра на отбраната.

(2) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура може да отстрани временно от служба военносслужещ, който се явява в състояние, което не му позволява да изпълнява служебните си задължения, или след употреба на алкохол, или злоупотреба с наркотични вещества.

(3) Отстраняването от служба се извършва с писмена заповед на командира (началника) в момента на установяване състоянието на военносслужещия, което не му позволява да изпълнява служебните си задължения.

(4) Срокът за отстраняване от служба по ал. 3 е до възстановяване годността на военносслужещия да изпълнява задълженията си.

Чл. 50. Военносслужещият се преназначава на длъжност в обхвата на притежаваното военно звание, когато:

1. е изтекъл минималният срок за престояване в длъжност;

2. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) отговаря на основните и специфичните изисквания на длъжностната характеристика за длъжността и на възможностите за развитие в длъжност, определени в атестационната оценка;

3. не изтърпява дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 51. Военносслужещият се преназначава на длъжност и се повишава във военно звание, когато:

1. е изтекъл минималният срок за престояване в длъжност и в звание;

2. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) отговаря на основните и специфичните изисквания на длъжностната характеристика за длъжността и на възможностите за развитие в длъжност и за повишаване във военно звание, определени в атестационната оценка;

3. не изтърпява дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 51а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2014 г., в сила от 23.04.2014 г.) (1) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната ежегодно до 31 декември изготвя план за развитие на висшия команден състав на въоръжените сили за следващата календарна година. Планът се разработва в интерес и съгласно потребностите на военната служба, утвърждава се от министъра на отбраната след обсъждане на Съвета по отбрана и въз основа на него се предлагат военносслужещи на длъжности, изискващи висши офицерски звания.

(2) (Предишен текст на чл. 51а, изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) На длъжност, за която се изисква висше офицерско звание, може да се назначава офицер,

притежаващ офицерско звание с една степен по-ниско от изискващото се за длъжността, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) е изтекъл минималният срок за престояване в длъжност;
2. притежава необходимото образование, образователно-квалификационна степен и квалификация;
3. не изтърпява дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 51б. (Нов – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) На длъжност, за която се изисква старшо офицерско звание, може да се назначава офицер, притежаващ военно звание с една степен по-ниско от изискващото се за длъжността, когато:

1. е изтекъл минималният срок за престояване в длъжност и има не по-малко от две години престой в притежаваното военно звание;
2. отговаря на основните и специфичните изисквания на длъжностната характеристика за длъжността;
3. възможностите за кариерно развитие, определени в атестационния формуляр, позволяват преназначаване на длъжност, изискваща следващо военно звание;
4. не изтърпява дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 52. (1) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Офицерите и офицерските кандидати се преназначават на длъжност и се повишават във военно звание в случаите по чл. 32, т. 1 въз основа на решение на комисиите за кариерно развитие.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Съставът, редът и организацията на работа на комисиите по ал. 1, критериите за оценяване и редът за избор на военнослужещи за назначаване на длъжности се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 53. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 54. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 56. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 57. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 58. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 59. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 61. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 62. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 63. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 63а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 63б. (Нов – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 21 от 2019 г., в сила от 12.03.2019 г.) Военнослужещи, които са придобили образователно-квалификационна степен "бакалавър" от професионално направление "Военно дело" или професионална квалификация по военно дело във висшите военни училища и заемат длъжности за офицерски кандидати, сержанти (старшини) и войници (матроси), могат да се преназначават на длъжности от кариерна област "командна", определени в Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за заемане от офицери с военно звание "лейтенант", по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" или по реда на чл. 32, т. 4, буква "а", или по реда на чл. 32, т. 6.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 21 от 2019 г., в сила от 12.03.2019 г.) Военнослужещи, които са придобили професионална квалификация в средните сержантски (старшински) военни училища и заемат длъжности за войници (матроси), могат да се преназначават на длъжности, определени в Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за заемане от военнослужещи с военно звание "младши сержант" ("старшина II степен"), по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" или чл. 32, т. 4, буква "а", или по реда на чл. 32, т. 6.

(3) Със заповедта за назначаване на длъжност на военнослужещите по ал. 1 и 2 се присвоява военно звание или се обявява военното звание по резерва по реда на чл. 15.

Чл. 63в. (Нов – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 21 от 2019 г., в сила от 12.03.2019 г.) Офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите), които притежават специалност от гражданско висше училище, съответстваща за кариерна област "професионална", могат да се преназначават на длъжности от тази кариерна област, определени в Класификатора по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за заемане от офицери с военно звание "лейтенант", по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" или по реда на чл. 32, т. 4, буква "а", или по реда на чл. 32, т. 6.

(2) Със заповедта за назначаване на длъжност на военнослужещите по ал. 1 се присвоява първо офицерско звание "лейтенант" или се обявява военното звание по резерва по реда на чл. 15.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) До 12 месеца след датата на назначаване на длъжност военнослужещите по ал. 1 се изпращат на курс за провеждане на специална военна подготовка във висшите военни училища, ако не притежават такава.

Чл. 63г. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) На войниците (матросите), които притежават специалност от граждански училища, съответстваща на професионална област "други", може да се присвоява първо сержантско/старшинско звание и те могат да се назначават на съответната длъжност по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" или по реда на чл. 32, т. 4, буква "а", или по реда на чл. 32, т. 6.

Чл. 64. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Сержантите (старшините) и войниците (матросите) се преназначават на длъжност по подаден рапорт за заемане на длъжност от Регистъра на вакантните длъжности за сержанти (старшини) и войници (матроси) със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Рапортът се подава до ръководителя на административната структура от Министерството на отбраната, ръководителя на

структура на пряко подчинение на министъра на отбраната или командира (началника) на военно формирование, като в него се посочват не повече от три длъжности. В случай че вакантната длъжност е в друго военно формирование/ структура, военнослужещият може да подаде рапорт, след като е прослужил 2 години в съответното военно формирование/структура.

(3) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура изпраща рапорта по ал. 2 и документите на военнослужещия във военното формирование или структура, в която е вакантната длъжност, независимо от изразеното от него становище.

(4) Решение за преназначаване на длъжност на военнослужещите по ал. 1 се взема от командира (началника) на военното формирование или от ръководителя на съответната структура, в която е вакантната длъжност.

(5) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Командирът (началникът) или ръководителят по ал. 4 писмено уведомява за решението си военнослужещия, подал рапорт по Регистъра на вакантните длъжности, чрез съответния командир (началник) или ръководител.

(6) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) В случай че военнослужещият е избран за назначаване на повече от една длъжност, командирът (началникът) или ръководителят по ал. 2 в тридневен срок писмено уведомява съответните структури по управление на човешките ресурси (по личния състав) за длъжността, на която военнослужещият приема или отказва да бъде назначен.

Чл. 64а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Академичните длъжности във военните академии, висшите военни училища и научни организации се заемат при условия, определени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в правилника за прилагането му, а от военнослужещите - и ако:

1. отговарят на изискването за военно звание по Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) притежават сертификат за владеење на английски или френски език по СТАНАГ 6001 - за длъжностите по чл. 28, ал. 9.

(2) Академичните длъжности по ал. 1 се заемат от военнослужещите по ред, определен със заповед на министъра на отбраната, при спазване на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(3) На академична длъжност "асистент" се назначават:

1. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) военнослужещите - със заповед на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица, по предложение на академичния, съответно на научния съвет след провеждане на интервю и класиране на кандидатите;

2. (изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) цивилните служители - на срочен трудов договор със срок до пет години, сключен с началника на военната академия или висшето военно училище или с директора на научната организация по предложение на академичния, съответно на научния съвет по реда на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България след провеждане на интервю и класиране на кандидатите.

(4) Военнослужещите по ал. 3, т. 1, които не придобият образователна и научна степен "доктор" в срок от шест години, се освобождават от длъжност "асистент" със заповед на

министъра на отбраната по предложение на началника на военната академия или висшето военно училище.

(5) При непридобиване на образователна и научна степен "доктор" в сроковете, определени в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, нов срочен трудов договор с цивилните служители по ал. 3, т. 2 не се сключва.

Чл. 64б. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Преминаването на военнослужещи и цивилни служители от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност в друга военна академия, висше военно училище или научна организация може да се извършва и без конкурс и избор по решение на приемащата военна академия, висше военно училище или научна организация при условия и по ред, определени в правилниците на военните академии, висшите военни училища и научни организации.

Чл. 64в. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) На длъжност "инструктор" във военните академии и висшите военни училища по предложение на началниците на военните академии и висшите военни училища въз основа на решение на академичния съвет след провеждане на интервю и класиране на кандидатите се назначават със заповед на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица военнослужещи, които притежават:

1. военно звание "капитан"/"капитан-лейтенант" или по-високо;
2. образователно-квалификационна степен "бакалавър" или по-висока;
3. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) сертификат за владение на английски или френски език по СТАНАГ 6001 - за длъжностите по чл. 28, ал. 9;
4. практически опит от работа в щабове и/или органи на международни организации или от участие в мисии и операции.

Чл. 64г. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) Длъжностите "инструктор" се определят в длъжностните разписания на военните академии и висшите военни училища.

(2) Военнослужещите на длъжност "инструктор" се повишават във военно звание, ако са престояли в длъжност "инструктор" не по-малко от две години и ако са налице изискванията на чл. 21.

Чл. 64д. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Преподавателският състав в професионалните колежи се състои от "инструктори-специалисти" - военнослужещи, които имат образование не по-ниско от средно, придобита квалификация по съответното професионално направление и най-малко 5 години войсков стаж.

Раздел VI

Изменение на договора за военна служба

Чл. 65. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) При изменение на правата и задълженията на страните или на условията и срока, уговорени в договора за военна служба и с оглед гарантиране на възвращаемост на изразходваните средства за обучение или повишаване на квалификацията на военнослужещия между военнослужещия и министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице, се сключва допълнително споразумение по инициатива на една от двете страни.

(2) Допълнителното споразумение се изготвя в писмена форма в 3 екземпляра и се сключва по реда на чл. 7 и се счита за неразделна част от сключения договор за военна служба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., доп., бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Допълнително споразумение задължително се сключва в следните случаи:

1. при приемане на военнослужещ за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" в професионално направление "Военно дело" в задочна форма на обучение;
2. при приемане на военнослужещ за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност от професионално направление "Военно дело";
3. при зачисляване на военнослужещ за обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор" или на научна степен "доктор на науките";
4. при приемане на военнослужещ за обучение в професионален сержантски (старшински) колеж;
5. при зачисляване на военнослужещ за обучение в курс за професионална квалификация по военно дело;
6. при разрешаване на военнослужещ на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по гражданска специалност;
7. при зачисляване на военнослужещ за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;
8. при зачисляване в квалификационен курс с продължителност, не по-малка от 8 седмици, или квалификационен курс, свързан с разходване на финансови средства от Министерството на отбраната на стойност, по-голяма от три минимални работни заплати;
9. при разрешаване на военнослужещ, дипломирал се по специалността "Право", да завърши изисквания се стаж като стажант-юрист;
10. при удължаване срока на договора;
11. при назначаване на длъжност "инструктор" във военна академия или висши военни училища за срок до пет години;
12. при назначаване на академична длъжност "асистент" във военна академия или висши военни училища за срок шест години.

Чл. 66. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Не по-късно от 3 месеца преди изтичане срока на договора всяка от страните по него може да отправи предложение до другата страна за удължаването му с не по-малко от две години или до датата на навършване на пределна възраст за съответното военно звание, като:

1. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) министърът на отбраната, съответно оправомощеното от него длъжностно лице да сключва договори за военна служба и допълнителни споразумения към тях, отправя предложение до военнослужещия;
2. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) военнослужещият подава рапорт чрез командира (началника) на военното формирование или ръководителя на съответната структура, в която служи, до министъра на отбраната или до оправомощеното от него длъжностно лице да сключва договори за военна служба и допълнителни споразумения към тях, съответно да удължава срока на договора.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2:

1. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура дава мотивирано становище по рапорта в 3-дневен срок и го изпраща придружен с кадрова справка и проект на допълнително споразумение, подписано от страна на военнослужещия, по команден ред до длъжностното лице, което има право да удължи срока на договора за военна служба;
2. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) рапортът се завежда в деловодството на длъжностното лице, което има право да удължи срока на договора за военна служба.

(3) Всяка от страните по договора може да оттегли направеното предложение до другата страна до един месец преди изтичане срока на договора. Ако другата страна е получила предложението, оттеглянето се извършва с нейно съгласие.

(4) Ако нито една от двете страни не отправи предложение по ал. 1 до другата за удължаване на срока, договърът се прекратява с изтичането на уговорения срок.

Раздел VII

(Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.)

Изпълнение на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната

(Загл. изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.)

Чл. 67. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.)

Военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия изпълняват военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната при условията на глава трета, раздел II от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Статусът на военнослужещите по ал. 1 се определя за всяка конкретна мисия или операция в съответствие с принципите и нормите на международното право, приложимия международен договор и националното законодателство.

(3) При определяне на военнослужещите по ал. 1 същите трябва:

1. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) да отговарят на основните и специфичните изисквания за заемане на длъжността в конкретната мисия или операция, определени в длъжностната характеристика, и други изисквания, определени в нормативен акт на министъра на отбраната;
2. да не са подали рапорт за прекратяване на договора за военна служба;
3. да не заемат длъжности по специални щатове на министъра на отбраната;
4. да не навършват пределна възраст за притежаваното от тях военно звание по време на операцията или мисията;
5. да не им е наложена забрана за напускане пределите на Република България по чл. 68 НПК;
6. да не са с наложени дисциплинарни наказания по чл. 137, ал. 2, 3 и 5, когато срокът на изтърпяване на наказанието изтича по време на мисията или операцията;
7. да не е била прекратена командировката им по чл. 70, ал. 5;
8. срещу тях да не е образувано наказателно производство по смисъла на НПК или да не е възложена проверка на органите на служба "Военна полиция" на основание чл. 145 от Закона за съдебната власт, която не е приключила.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Военнослужещите – родители на непълнолетни деца, могат да изпълняват военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната по едно и също време при изразено изрично тяхно писмено съгласие.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) При липса на военнослужещи от Служба "Военно разузнаване", служба "Военна полиция" и Военномедицинската академия, отговарящи на изискванията за военно звание за участие в конкретна операция или мисия, могат да бъдат определяни съответно офицери, офицерски кандидати или сержанти (старшини) от посочените структури с различно от изискващото се военно звание след съгласуване с приемащата организация. В този случай по-високото военно звание не се присвоява.

Чл. 68. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Със заповед на министъра на отбраната се определят функциите, отговорностите и задачите на структури и на длъжностни лица от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, свързани с планирането, формирането, комплектуването, подготовката, осигуряването, развърщането, националния контрол и изтеглянето на военни формирования, и на отделни военнослужещи от района на операциите и мисиите.

Чл. 69. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., изм., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Със заповед на министъра на отбраната по предложение на началника на отбраната се определят административни звена от Министерството на отбраната, структури по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, които да комплектуват военното формирование, или съответните длъжности за конкретната операция или мисия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Въз основа на заповедта по ал. 1 в Министерството на отбраната се изготвя и се актуализира перспективен план за комплектуване с личен състав на военни формирования от въоръжените сили, участващи в операции и мисии извън и на територията на страната, който се утвърждава от началника на отбраната.

(3) Военните формирования от въоръжените сили, от които се комплектуват военните формирования по ал. 2, се определят въз основа на графици, изготвени от съответните командири (началници) или ръководители на структурите по ал. 1.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) Военнослужещите по ал. 1 се определят от комисии, назначени съответно в Министерството на отбраната, в структурите по чл. 60д, ал. 1 и по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Съставът и редът за работа на комисиите се определят със заповед на съответния командир (началник) на военното формирование или ръководител на съответната структура.

(5) Извън случаите по ал. 2 при необходимост от неотложно изпълнение на международни ангажменти военнослужещите по чл. 67, ал. 1 се определят по решение на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице след мотивирано предложение на ръководителите на административни звена от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командири (началниците) на военни формирования от Българската армия и писмено съгласие на военнослужещия.

Чл. 70. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Със заповед на министъра на отбраната определените по реда на чл. 69 военнослужещи се освобождават от заеманата длъжност и се назначават на длъжност:

1. в специални щатове на министъра на отбраната, а когато са в състава на българско формирование, което е организационно обособено със зачислено оръжие, бойна и друга техника – във временни задгранични щатове, и се командирова за участие в операции и

мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната;

2. във временни щатове за участие в операции и мисии в състава на многонационални военни формирования на територията на страната.

(2) Военнослужещите от състава на Военноморските сили, включени в екипажа на военен кораб или на военен подводен кораб, се командироваат за изпълнение на военна служба по чл. 67, ал. 1 със заповед на министъра на отбраната по предложение на началника на отбраната за времето на участие в операцията или мисията.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Военнослужещите, които изпълняват военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната, могат да се завръщат на територията на страната с разрешение на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице:

1. по здравословни причини, установени по надлежния ред от медицинските органи;

2. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) по семейни причини (смърт или тежко заболяване на съпруг/съпруга, дете, родител или други роднини по права линия, брат, сестра и родител на другия съпруг);

3. когато семейството им е пострадало от бедствие, авария или друго извънредно обстоятелство.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Участието в операции и мисии на военнослужещите по чл. 67, ал. 1 се прекратява със заповед на министъра на отбраната:

1. при изтичане на срока на операцията или мисията или при прекратяването ѝ;

2. при подаден рапорт от военнослужещия за прекратяване на договора за военна служба; в този случай разходите по завръщането са за сметка на военнослужещия;

3. при установена от медицинските органи или органите за психологично осигуряване невъзможност за изпълнение на функционалните задължения в района на операцията или мисията по здравословни причини;

4. при подаден рапорт от военнослужещия за прекратяване на командировката му по семейни причини (смърт или тежко заболяване на съпруг/съпруга, дете, родител, брат или сестра) или когато семейството му е пострадало от бедствие, авария или друго извънредно обстоятелство;

5. по мотивирано предложение на командира на Съвместното командване на силите в случаите по ал. 3, когато завръщането за продължаване на участието в операцията или мисията не е целесъобразно.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Участието в операция и мисия на военнослужещите по чл. 67, ал. 1 може да бъде прекратено при нарушаване на военната дисциплина по мотивирано предложение на националния командир на контингента със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице.

Разходите по завръщането са за сметка на военнослужещия.

Чл. 71. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) След приключване на участието в операция или мисия военнослужещите по чл. 67, ал. 1 се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на заеманите от тях длъжности преди назначаването им в специални, временни или временни задгранични щатове.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) В края на изпълнението на военната служба на военнослужещите по чл. 67, ал. 1 се изготвят оценки за изпълнение на функционалните им задължения при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Раздел VIIa

(Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.)

Изпълнение на военна служба и командироване на цивилни служители извън територията на страната в задгранично представителство на Република България

Чл. 71а. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Подборът на военнослужещи и на цивилни служители за заемане на длъжности в задгранично представителство на Република България се извършва чрез конкурс при условията и по реда на чл. 71е – 71л, а за длъжности, изискващи висше офицерско звание – по мотивирано предложение при условията и по реда на чл. 71м.

(2) Списъкът на длъжностите за военнослужещи по ал. 1 с изключение на длъжностите в Службата на военния аташе към задграничните представителства на Република България се обявява със заповед на министъра на отбраната.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) Подборът на военнослужещи за назначаване на длъжности в Службата на военния аташе към задграничните представителства на Република България се извършва от комисия в Служба "Военно разузнаване" по ред, определен с акт на министъра на отбраната.

(4) В зависимост от изискванията за заемане на длъжностите по ал. 3 подборът може да бъде:

1. общ – за военнослужещи от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия;
2. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) вътрешен – за военнослужещи от Служба "Военно разузнаване".

(5) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г., в сила от 16.02.2021 г., изм., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) Със заповед на министъра на отбраната се обявява списък на специфичните длъжности по ал. 1, за които Министерството на отбраната, структурите по чл. 60д, ал. 1 и по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България своевременно следва да организира подготовката на служителите си.

Чл. 71б. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Службата на военния аташе може да включва в състава си: аташе по отбраната, военни аташета по видовете въоръжени сили, помощник-аташе по отбраната/помощник военни аташета и технически сътрудници (секретари и преводачи).

(2) За аташета по отбраната могат да се определят военнослужещи с военно звание "подполковник"/"капитан II ранг", "полковник"/"капитан I ранг" или с висши офицерски звания; за военни аташета по видовете въоръжени сили и помощник-аташе по отбраната/помощник военни аташета – военнослужещи със старши офицерски звания; за технически сътрудници – военнослужещи с младши офицерски звания, с военно звание "офицерски кандидат 1-ви (2-ри) клас" или от сержантския (старшинския) състав.

(3) На длъжността "Аташе по отбраната", изискваща по длъжностно разписание звание "подполковник"/"капитан II ранг", "полковник"/"капитан I ранг" могат да бъдат назначавани и офицери с висше офицерско звание.

(4) Дейността на военнослужещите в Службата на военния аташе към задграничните представителства на Република България се определя с акт на министъра на отбраната съгласувано с министъра на външните работи.

Чл. 71в. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Определените по реда на чл. 71а, ал. 1 военнослужещи със заповед на министъра на отбраната се освобождават от заеманата длъжност, назначават се на длъжност в специални щатове на министъра на

отбраната и се командироваат след съгласуване с министъра на външните работи в съответната държава при условията и по реда на Закона за дипломатическата служба.

(2) Определените по реда на чл. 71а, ал. 1 цивилни служители се командироваат от министъра на отбраната след съгласуване с министъра на външните работи в съответната държава при условията и по реда на Закона за дипломатическата служба.

(3) Статусът на военнослужещите и на цивилните служители, назначени на длъжности в задграничните представителства на Република България, се определя в съответствие с принципите и нормите на международното право, международните договори, по които Република България е страна, и националното законодателство.

Чл. 71г. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) След приключване изпълнението на военна служба по чл. 71а, ал. 1 военнослужещите се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на длъжност в съответствие с изискванията на чл. 50 или чл. 51 по списъка по чл. 32, т. 2, буква "б".

Раздел VIIб

(Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.)

Изпълнение на военната служба и командироване на цивилни служители извън територията на страната в международни организации или в други международни инициативи

Чл. 71д. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм. и доп., бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., изм., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., доп., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Подборът на военнослужещи и цивилни служители за заемане на длъжности в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната се извършва чрез конкурс, а за длъжности, определени за заемане от Служба "Военно разузнаване" и служба "Военна полиция", за длъжности, свързани с изпълнение на програма и/или проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, приети от Народното събрание по чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България или от Министерския съвет по чл. 22, ал. 2, т. 11а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, и за длъжности, изискващи висше офицерско звание – по мотивирано предложение.

(2) Списък на длъжностите за военнослужещи по ал. 1 се обявява със заповед на министъра на отбраната.

(3) Длъжностите по ал. 1, които се заемат чрез конкурс, се обявяват на интернет страницата на Министерството на отбраната.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм. и доп., бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., изм., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г., отм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

Чл. 71е. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Конкурсът по чл. 71д, ал. 1 се провежда от комисия, назначена със заповед на министъра на отбраната. Заседанията на комисията се провеждат в състав не по-малко от 2/3 от всички членове на комисията, като при отсъствие на лице от комисията на законоустановено основание в заседанията участва определеният резервен член.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Съставът и редът за работата на комисията по ал. 1, както и начинът на оценяване на кандидатите се определят с акт на министъра на отбраната.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Конкурсът включва:

1. обявяване на вакантните длъжности и изискванията за заемането им със заповед на министъра на отбраната;
2. кандидатстване;
3. допускане до участие в конкурса;
4. събеседване с допуснатите кандидати;
5. класиране на кандидатите;
6. изготвяне и представяне на министъра на отбраната на протокол с резултатите от класирането на кандидатите по т. 5.

Чл. 71ж. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Кандидатите подават рапорти (заявления) по команден ред, които се изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) В рапорта (заявлението) по ал. 1 кандидатите посочват конкретна длъжност/длъжности по заповедта по чл. 71е, ал. 3, т. 1, за която/които кандидатстват, като могат да изразят съгласие да бъдат разгледани за всички длъжности, на изискванията на които отговарят, и да заемат длъжността, за която бъдат избрани.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Към рапорта (заявлението) се прилагат документи, определени в заповедта на министъра на отбраната по чл. 71е, ал. 3, т. 1.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Командирите (началниците) на военните формирования и ръководителите на съответните структури осигуряват придвижването по команден ред на рапортите (заявленията), окомплектовани с документите по ал. 3, независимо от резолюцията върху тях.

Чл. 71з. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Военнослужещите се допускат до участие в конкурс за заемане на длъжности в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната, когато:

1. отговарят на изискванията за заемане на длъжността;
2. не изтърпяват дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България към датата на подаване на рапорта;
3. (отм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.);
4. не навършват пределна възраст за изискващото се за длъжността военно звание до изтичане на срока за изпълнение на длъжността;
5. не заемат длъжност в задграничните представителства на Република България, в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната;
6. (нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) не са приети за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" в професионално направление "Военно дело".

(2) Цивилните служители се допускат до участие в конкурс за заемане на длъжности в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната, когато:

1. отговарят на изискванията за заемане на длъжността;
2. не изтърпяват дисциплинарно наказание по чл. 188, т. 2 от Кодекса на труда и по чл. 90, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за държавния служител към датата на подаване на заявлението;
3. (отм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.);

4. е изразено писмено съгласие от органа по назначаване или от работодателя към заявлението за участие в конкурса на цивилните служители от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната или Българската армия;

5. не заемат длъжност в задграничните представителства на Република България, в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Кандидатите, които са заемали длъжност в задграничните представителства на Република България, в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната, се допускат до участие в конкурса, ако към датата на командироване на длъжността, за която кандидатстват, са изминали не по-малко от 3 години от освобождаване от предишна такава длъжност.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Кандидатите, които два и повече пъти са били командировани от министъра на отбрана за заемане на длъжности в задграничните представителства на Република България, в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната, се допускат до трети етап на събеседването по чл. 71к, ал. 3.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., доп., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Кандидатите, които заемат длъжност в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната, се допускат до участие в конкурса, ако към датата на командироване на длъжност по чл. 71а и 71д е изтекъл срокът за заемане на съответната международна длъжност на територията на страната или са в период на удължаване на срока за заемане на съответната длъжност съгласно чл. 134, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(6) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Кандидатите, които са били командировани от министъра на отбраната на длъжност със същите функционални задължения в същата структура, се допускат до трети етап на събеседване по чл. 71к, ал. 3.

Чл. 71и. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 71к. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Комисията разглежда подадените рапорти (заявления), проверява приложените към тях документи и допуска до първи етап на събеседването кандидатите, отговарящи на условията на чл. 71з.

(2) До втори етап на събеседването се допускат кандидатите, изразили в рапорта/заявлението по чл. 71ж, ал. 2 съгласие да бъдат разгледани за всички длъжности, на изискванията на които отговарят.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) До трети етап на събеседването се допускат кандидатите, които не отговарят само на едно от изискванията по чл. 71з, ал. 3, чл. 71з, ал. 4 или чл. 71з, ал. 6.

(4) До участие в конкурса не се допускат лица, които не са представили всички необходими документи или представените документи не удостоверяват изпълнението на изискванията за заемането на длъжността.

(5) Решението на комисията относно допускането до конкурса се оформя в протокол за допуснатите и недопуснатите кандидати и основанията за недопускането им. Всички кандидати се уведомяват за решението на комисията.

(6) Недопуснатите кандидати могат да подадат жалба до министъра на отбраната в 7-дневен срок от уведомяването по ал. 5. Министърът на отбраната се произнася по жалбата в 7-дневен срок, като може да я приеме за основателна или да я отхвърли. Когато министърът на отбраната приеме, че жалбата е основателна, кандидатът се допуска до участие в конкурса.

Чл. 71л. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Комисията провежда първи етап на събеседването за дадена длъжност с кандидатите, допуснати по чл. 71к, ал. 1.

(2) Комисията провежда втори етап на събеседване с кандидатите, допуснати по чл. 71к, ал. 2, ако след първия етап на събеседването за дадена длъжност не бъде класиран кандидат.

(3) Комисията провежда трети етап на събеседване с кандидатите, допуснати по чл. 71к, ал. 3, ако след втория етап на събеседването за дадена длъжност не бъде класиран кандидат.

(4) Комисията класира кандидатите според резултата от проведения подбор по ал. 1, 2 или 3, за което съставя и подписва мотивиран протокол, който се представя на министъра на отбраната.

(5) В 7-дневен срок от подписването на протокола участвалите в проведения конкурс кандидати се уведомяват за класирането. Всеки участвал в конкурса кандидат, който не е класиран на първо място за дадена длъжност, може да подаде в 14-дневен срок от уведомяването жалба до министъра на отбраната, в която да посочи мотивите за своето несъгласие с оценката на комисията.

(6) Министърът на отбраната се произнася по жалбата в 14-дневен срок, като може да я приеме за основателна или да я отхвърли. Когато министърът на отбраната приеме, че жалбата е основателна, конкурсната процедура за съответната длъжност се прекратява.

(7) В случай че нито един от допуснатите до конкурса кандидати не бъде одобрен от комисията, това се отразява в протокола и конкурсната процедура приключва без класиране.

Чл. 71м. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Мотивираното предложение по чл. 71д, ал. 1 за длъжности, свързани с изпълнение на програма и/или проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, приети от Народното събрание по чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България или от Министерския съвет по чл. 22, ал. 2, т. 11а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, както и за длъжности, изискващи висше офицерско звание, се извършва съвместно от постоянния секретар на отбраната и началника на отбраната чрез структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната. Към предложението се прилагат писмено съгласие на номинирания, документи, доказващи съответствието на кандидата с условията за съответната длъжност, и становище на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура, от която е военнослужещият или цивилният служител.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г., изм. и доп., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Мотивираното предложение по чл. 71д, ал. 1 за длъжности, определени за заемане от Служба "Военно разузнаване" и служба "Военна полиция", се извършва от директорите на службите. Към предложението се прилагат рапорт/заявление за заемане на длъжността и документи, доказващи съответствието на кандидата с условията за съответната длъжност.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Предлагащите по ал. 1 и 2 лица трябва да отговарят на условията по чл. 71з, ал. 1 или 2, както и на условието по чл. 71з, ал. 5.

(4) Министърът на отбраната може да приеме или да отхвърли с мотивиран отказ направеното предложение по ал. 1 и 2.

Чл. 71н. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., отм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

Чл. 71о. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Заемането на длъжности от военнослужещи и цивилни служители, определени като национален принос в международни организации или в други международни инициативи, за които подборът се провежда от приемащата организация, се извършва при спазване на следната процедура:

1. министърът на отбраната определя длъжностите за национален принос към съответната международна организация или инициатива при условия и по ред, определени в негова заповед;
2. на интернет страницата на Министерството на отбраната се посочват наименованието на съответната длъжност, изискванията за заемането ѝ, изискуемите документи, удостоверяващи съответните обстоятелства, срокът и мястото за подаване на рапорти/заявления за кандидатстване;
3. кандидатурите на всички кандидати, отговарящи на изискванията за заемане на длъжността и подали документи в указания срок, се изпращат от министъра на отбраната по предложение на структурата по управление на човешките ресурси в Министерството на отбраната към съответната международна организация или инициатива;
4. когато в международната подборна процедура е определено изискване за номиниране на определен брой кандидати за дадена длъжност, се извършва от министъра на отбраната по мотивирано предложение от длъжностно лице, определено с акта за определяне на длъжността за национален принос по т. 1.

Чл. 71п. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Определените по реда на чл. 71л, 71м и 71о военнослужещи се освобождават от заеманата длъжност със заповед на министъра на отбраната, вземат се в специален щат на министъра на отбраната и се командирова за изпълнение на длъжността в съответната международна организация или в друга международна инициатива.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Определените по реда на чл. 71л, 71м и 71о цивилни служители се командирова със заповед на министъра на отбраната за изпълнение на длъжността в съответната международна организация или в друга международна инициатива.

(3) Статусът на военнослужещите и на цивилните служители, назначени на длъжности в международни организации или в други международни инициативи, се определя за всеки конкретен случай в съответствие с международните договори, по които Република България е страна, приложимите договорености с международната организация или инициатива и изискванията за заемането на съответната длъжност, както и с националното законодателство.

(4) Военнослужещите и цивилните служители изпълняват служебните си задължения в съответствие с приложимите правила за вътрешния ред в международната организация или в международната инициатива и длъжностната характеристика за заеманата длъжност и ползват отпуск при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(5) Цивилните служители се освобождават от изпълнението на своите национални служебни задължения за срока на изпълнение на длъжността в международната организация или в международната инициатива.

Чл. 71р. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) В заповедта за командировка по чл. 71п, ал. 1 и 2 се определят всички съществени условия, свързани с изпълняването на задачите от командированите, включително:

1. име и длъжност на командированите;
2. държава, град и длъжност, на която се командирова;
3. срок на командировката; датата, от която започва командировката, както и крайният ѝ срок;
4. размер на командировъчните пари, условия за пътуване, вид на транспортното средство и маршрут;
5. брой на дните, осигурени за пътуване до и от местоназначението, но не повече от два дни;

б. специфични права и задължения на командированния, както и други условия, свързани с изпълнението на службата в чужбина.

Чл. 71с. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Командировката на военнослужещия или на цивилния служител се прекратява с изтичането на срока, определен в заповедта по чл. 71р, т. 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Командировката на военнослужещия или на цивилния служител се прекратява предсрочно със заповед на министъра на отбраната в следните случаи:

1. при прекратяване на правоотношението по изпълнение на военна служба, съответно на трудовото или служебното правоотношение;
 2. при закриване или временно прекратяване на дейността на международната организация или на международната инициатива;
 3. (изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) при съкращаване на длъжността в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива;
 4. (нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) при промени в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива, когато военнослужещият/цивилният служител не може да изпълнява функционалните задължения на променената длъжност съобразно придобитото от него образование, квалификация и опит;
 5. (предишна т. 4, изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) когато служителят не е в състояние да изпълнява задълженията си поради ползване на отпуск по чл. 163, 164, 164а, 164б, 167 и 167а от Кодекса на труда или поради ползване на отпуск за временна неработоспособност за повече от три месеца непрекъснато;
 6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) при наличие на поведение, несъвместимо със законодателството на държавата, в която се изпълнява длъжността, или с правилата, на които е подчинена дейността на съответната международна организация или друга международна инициатива;
 7. (предишна т. 6, изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) по мотивиран писмен рапорт или мотивирано писмено заявление съответно на военнослужещия или на цивилния служител; министърът на отбраната се произнася по рапорта или заявлението в 30-дневен срок.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Извън случаите по ал. 1 и 2 командировката на военнослужещия или на цивилния служител може да се прекрати предсрочно от министъра на отбраната по негова преценка въз основа на мотивирана писмена заповед.

Чл. 71т. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) След освобождаване от длъжността по чл. 71д, ал. 1 военнослужещите се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на длъжност от списъка по чл. 32, т. 2, буква "б" в съответствие с изискванията на чл. 50, т. 2 и 3 или чл. 51, т. 2 и 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите по чл. 71д, ал. 1 се атестират по методиката на приемащата организация. Оценка и констатациите се приравняват към атестационните оценки при условия и по ред, определени с акта на министъра на отбраната по чл. 157, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Раздел VIIв

(Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.)

**Изпълнение на военна служба в състава на
многонационални формирования или на длъжности в
международни организации или в други международни
инициативи на територията на страната. Командиране
на цивилни служители на територията на страната в
международни организации или в други международни
инициативи**

Чл. 71у. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Военнослужещите могат да изпълняват военна служба в състава на многонационални формирования или на длъжности в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната.

(2) Списък на длъжностите по ал. 1 се обявява със заповед на министъра на отбраната. За всеки конкретен случай министърът на отбраната утвърждава специален щат.

(3) Статусът на военнослужещите, назначени на длъжности по ал. 1 със заповед на министъра на отбраната, се определя за всеки конкретен случай в съответствие с международните договори, по които Република България е страна, постигнатите конкретни договорености и изискванията за заемането на съответната длъжност, както и с националното законодателство.

(4) Военнослужещите изпълняват служебните си задължения в съответствие с приложимите правила за вътрешния ред в международната организация или в международната инициатива и с длъжностната характеристика за заеманата длъжност и ползват отпуск при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(5) (Отм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

(6) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г., отм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

Чл. 71ф. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Длъжностите по чл. 71у, ал. 1 се комплектуват с военнослужещи, както следва:

1. по Регистър на вакантните длъжности за военнослужещи в състава на многонационални формирования или в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната;

2. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение от началника на отбраната при условията на чл. 33а и 33г;

3. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) по списък на длъжности по чл. 32, т. 2, букви "а" и "б".

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната изготвя Регистър на вакантните длъжности за военнослужещи в състава на многонационални формирования или в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната.

(3) Редът и сроковете за изготвяне и изпращане на Регистъра на вакантните длъжности за военнослужещи в състава на многонационални формирования или в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната до военните формирования и съответните структури се определят със заповед на министъра на отбраната.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Регистърът по ал. 1, т. 1 се публикува в Комуникационна и информационна система "ЩИТ" и на интернет страницата на Министерството на отбраната.

(5) Редът за подаване на рапорти от военнослужещите за назначаване на длъжност по Регистъра на вакантните длъжности за военнослужещи в състава на многонационални формирования или в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната е, както следва:

1. военнослужещият подава рапорт до командира (началника) на военното формирование или до ръководителя на съответната структура, като посочва не повече от три длъжности, след което рапортът се завежда в съответната регистратура;

2. командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура отразява становището си на рапорта;

3. всяка командна инстанция отразява своето мнение на гърба на рапорта или на отделен лист, който се завежда към рапорта, без да се спира движението на рапорта;

4. рапортът и документите на военнослужещите се изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната.

(6) Изборът за назначаване на длъжности по ал. 1, т. 1 се извършва въз основа на решение на комисия, назначена със заповед на министъра на отбраната.

(7) Редът, организацията на работа и съставът на комисията по ал. 6 се определят с акта на министъра на отбраната по чл. 52, ал. 3.

(8) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Редът за изготвяне на мотивирани предложения от началника на отбраната във връзка с правомощията му по ал. 1, т. 2 се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 71х. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) В случаите по чл. 71ф, ал. 1 със заповед на министъра на отбраната военнослужещите се назначават на длъжност в обхвата на притежаваното военно звание или се назначават на длъжност и се повишават във военно звание, ако са изпълнили изискванията по чл. 50, т. 2 и 3 или по чл. 51, т. 2 и 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) По решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение от началника на отбраната и писмено съгласие на военнослужещия и на приемащата организация на длъжностите по ал. 1 могат да се назначават съответно офицери, офицерски кандидати, сержанти (старшини) или войници (матроси) с военно звание с една степен по-ниско от изискващото се, ако отговарят на другите изисквания за заемането ѝ. В този случай по-високото военно звание не се присвоява.

(3) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., изм., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Със заповед на министъра на отбраната по предложение на началника на отбраната военнослужещите, заемащи длъжности по чл. 71у, ал. 1, могат да участват в операции и мисии извън и на територията на страната при условията на глава трета, раздел II от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и съгласно международните договори, по които Република България е страна.

(4) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Военнослужещите по ал. 3 се освобождават от заеманата длъжност и се назначават на длъжност по реда на чл. 70, ал. 1.

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., предишна ал. 4, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Военнослужещите по ал. 3 могат да се завръщат на територията на страната по реда на чл. 70, ал. 3.

(6) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., предишна ал. 5, изм., бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Участието в операция и мисия на военнослужещите се прекратява по реда на чл. 70, ал. 4 и 5.

Чл. 71ц. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) След приключване изпълнението на военна служба по чл.

71у, ал. 1 военнослужещите се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на длъжност по списъка по чл. 32, т. 2, буква "в" в съответствие с изискванията по чл. 50, т. 2 и 3 или по чл. 51, т. 2 и 3.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Изпълнението на военна служба по чл. 71у, ал. 1 се прекратява предсрочно със заповед на министъра на отбраната в следните случаи:

1. при прекратяване на правоотношението по изпълнение на военна служба;
2. при закриване или временно прекратяване на дейността на международната организация или на международната инициатива;
3. при съкращаване на длъжността в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива;
4. при промени в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива, когато военнослужещият не може да изпълнява функционалните задължения на променената длъжност съобразно придобитото от него образование, квалификация и опит;
5. по мотивиран писмен рапорт на военнослужещия.

(3) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Извън случаите по ал. 2 изпълнението на военна служба по чл. 71у, ал. 1 може да се прекрати предсрочно от министъра на отбраната по негова преценка въз основа на мотивирана писмена заповед.

(4) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., предишна ал. 3, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Военнослужещите по чл. 71у, ал. 1 се атестират по методиката на международната организация или международната инициатива. Оценките и констатациите се приравняват към атестационните оценки при условия и по ред, определени с акта на министъра на отбраната по чл. 157, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 71ч. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Длъжностите за цивилни служители в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната се обявяват със заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице, в която се определят условията и сроковете за заемането им.

(2) Определянето на цивилни служители за командироване на длъжности в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната се извършва по мотивирано предложение.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Мотивираното предложение по ал. 2 се извършва съвместно от постоянния секретар на отбраната и от началника на отбраната. Към предложението се прилага заявление за кандидатстване за длъжността и становище на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура, от която е цивилният служител.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на структурата, която администрира длъжностите за български цивилни служители в многонационални формирования или длъжностите в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната, изготвя предложение до постоянния секретар на отбраната и началника на отбраната във връзка с правомощието им по ал. 3.

Чл. 71ш. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Цивилните служители по чл. 71ч се командирова в международната организация или в международната инициатива на територията на страната със заповед на министъра на отбраната, която задължително съдържа:

1. трите имена и длъжността на командированото лице;
2. наименованието на международната организация или международната инициатива на територията на страната;

3. (изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) длъжността, за изпълнението на която се командирова цивилният служител;

4. срока на командироването.

(2) Екземпляр от заповедта се изпраща на международната организация или на международната инициатива на територията на страната. Към него се прилага справка за ползвания платен годишен отпуск от цивилния служител до момента на командироването.

(3) Цивилните служители се освобождават от изпълнението на своите национални служебни задължения за срока на изпълнение на длъжността в международната организация или международната инициатива.

Чл. 71ш. (Нов – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) (1) Командированият по реда на чл. 71ш цивилен служител ползва платен годишен отпуск въз основа на годишен график, утвърден от ръководителя на международната организация или на международната инициатива или от оправомощено за това длъжностно лице.

(2) Работодателят или органът по назначаването разрешава на цивилния служител ползването на съответния отпуск въз основа на писмено искане/заявление от цивилния служител, съгласувано с ръководителя на международната организация или на друга международна инициатива или с оправомощено за това длъжностно лице.

Чл. 71ю. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Командировката на цивилен служител се прекратява с изтичането на срока, определен в заповедта по чл. 71ш, ал. 1, т. 4.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Командировката се прекратява предсрочно със заповед на министъра на отбраната в следните случаи:

1. при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение;
2. при закриване или временно прекратяване на дейността на международната организация или на международната инициатива;
3. при съкращаване на длъжността в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива;
4. при промени в длъжностното разписание/щата на международната организация или на международната инициатива, когато цивилният служител не може да изпълнява функционалните задължения на променената длъжност съобразно придобитото от него образование, квалификацията и опита му;
5. по мотивирано писмено заявление на цивилния служител.

(3) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Извън случаите по ал. 2 командировката на цивилния служител по чл. 71ш се прекратява предсрочно по преценка на министъра на отбраната с мотивирана писмена заповед.

Раздел VIII

Прекратяване на договора за военна служба, освобождаване от длъжност и от военна служба

Чл. 72. Военнослужещите се освобождават от длъжност при:

1. преназначаване на друга длъжност;
2. (доп. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) вземане в специален щат, временен щат или във временен задграничен щат на министъра на отбраната;
3. прекратяване на договора за военна служба.

Чл. 73. (1) Договорът за военна служба се прекратява със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице за освобождаване от военна служба.

(2) В заповедта по ал. 1 задължително се посочват:

1. длъжностното лице, което я издава;
2. правните и фактическите основания за прекратяване на договора за военна служба;
3. разпоредителна част, която съдържа:
 - а) права и задължения, ред за изпълнение;
 - б) разпоредби за зачисляване на военен отчет или за снемане от отчет;
 - в) срок за сдаване на длъжността;
 - г) имуществени последици от прекратяване на договора за военна служба;
 - д) срок и ред за обжалване на заповедта.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Срокът за сдаване на длъжността може да бъде до два месеца в зависимост от спецификата на длъжността.
- (4) Заверени копия от заповедта по ал. 1 се изпращат до всички командни инстанции по низходящ команден ред.
- (5) Ръководителят на съответната структура по управление на човешките ресурси (по личния състав) запознава военнослужещия със съдържанието на заповедта и със срока за сдаване на длъжността срещу подпис.
- (6) Срокът за сдаване на длъжността започва да тече от първия работен ден, следващ запознаването на военнослужещия със заповедта.
- (7) След сдаване на длъжността командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура връчва заповедта за освобождаване от военна служба при условията и по реда на чл. 170 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. В случаите по чл. 170, ал. 2, изречение второ от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България заповедта се счита за връчена с удостоверяването на отказа или с получаването на препоръчано писмо с обратна разписка.
- (8) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура или оправомощено от тях длъжностно лице издава заповед за отчисляване на военнослужещия от списъчния състав на формированието считано от деня на връчване на заповедта по ал. 7.
- (9) Ръководителят на съответната структура по управление на човешките ресурси (по личния състав) връчва на военнослужещия заверено копие от заповедта за отчисляване от списъчния състав на формированието.
- (10) Когато в мотивите на заповедта за прекратяване на договора за военна служба се съдържат факти и сведения, съставляващи класифицирана информация, на военнослужещия се връчва препис-извлечение от заповедта, който не съдържа такава информация.
- (11) Копие от заповедите по ал. 1 и 8 се изпраща в съответното военно окръжие в 30-дневен срок.

Чл. 74. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (по взаимно съгласие на страните) се извършва при спазване на следната процедура:

1. военнослужещият подава рапорт по команден ред до длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба;
2. рапортът, придружен с кадрова справка, се изпраща по команден ред;
3. всяка командна инстанция отразява своето становище на гърба на рапорта или на отделен лист, който се завежда към рапорта;
4. рапортът се завежда в деловодството на длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба; от датата на завеждане на рапорта тече 30-дневен срок за вземане на отношение по рапорта и за уведомяване на военнослужещия;
5. длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба, взема отношение по рапорта и уведомява военнослужещия в срока по т. 4;
6. при положително становище към рапорта се изготвя проект на заповед за прекратяване на договора за военна служба.

(2) В случай че заповедта не бъде връчена на военнослужещия в 30-дневен срок от завеждането на рапорта, се счита, че предложението не е прието.

(3) Предложение за прекратяване на договора за военна служба по взаимно съгласие може да отправи и длъжностното лице, което има право да прекрати договора. Предложението се отправя лично до военнослужещия и му се връчва срещу подпис от ръководителя на структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) във военното формирование или в съответната структура с отбелязване датата на връчване. Ако в 30-дневен срок от получаване на предложението военнослужещият не вземе отношение по него и не уведоми писмено длъжностното лице за съгласието си, се счита, че предложението не е прието.

Чл. 75. (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 1а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (с изтичане на уговорения срок) се извършва при спазване на следната процедура:

1. по реда на чл. 66 се взема решение за прекратяване на договора;

2. (доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед, с която договорът се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба от датата на изтичането на уговорения срок;

3. екземпляри от заповедта по т. 2 се изпращат до всички командни инстанции по низходящ команден ред;

4. към момента на изтичане срока на договора военнослужещият следва да е сдал длъжността.

Чл. 76. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при навършване на пределна възраст от военнослужещия) се извършва при спазване на следната процедура:

1. командирите (началниците) на военни формирования или ръководителите на структури ежегодно до 31 октомври изготвят и представят по команден ред до длъжностното лице, което има право да прекратява договорите за военна служба:

а) списък на военнослужещите, които през следващата календарна година навършват пределна възраст за притежаваното военно звание по чл. 160, ал. 1, 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

б) списък на военнослужещите, които през следващата календарна година навършват пределна възраст за притежаваното военно звание по чл. 160, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. военнослужещите, желаещи да ползват правото си на квалификационен курс по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, подават рапорт по команден ред;

3. (доп. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице взема военнослужещите по т. 2 в разпореждане по специален щат за времето на курса не по-рано от 6 месеца преди датата на навършване на пределната възраст;

4. за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба се издава заповед, с която договорът се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба считано от датата на навършване на пределната възраст.

(2) Списъците по ал. 1, т. 1 се изготвят въз основа на подадена от военнослужещия декларация, че е упражнил или не е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, по образец, утвърден от

министъра на отбраната. При промяна на декларираното в 7-дневен срок военнослужещият подава нова декларация. Декларацията се съхранява в служебното дело на военнослужещия.

(3) При промяна на данните от списъците по ал. 1, т. 1 командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура в 7-дневен срок изпраща в донесение до структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав), обслужваща длъжностното лице, което има право да освободи военнослужещия от военна служба, за актуализирането му.

(4) В случаите по чл. 160, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България министърът на отбраната взема решение военнослужещ, заемащ длъжност, за която се изисква хабилитация, да продължи да заема длъжността при спазване на следния ред:

1. офицери с военно звание "полковник/капитан I ранг" – по предложение на началниците на военните академии, висшите военни училища или ръководителите на съответните структури, след решение съответно на академичния или научния съвет, и които са:

а) покрили минималните национални изисквания по Закона за развитие на академичния състав в Република България и са вписани в регистъра по чл. 2а, ал. 1 от същия закон;

б) изпълнили поне едно от следните изисквания:

аа) ръководили са не по-малко от трима докторанти, успешно защитили дисертационни трудове, като са били единствен научен ръководител на не по-малко от един от тях;

бб) били са ръководители, институционални координатори или ръководители в национални/международни научни или образователни проекти, чрез които са привлечени финансови средства във военните академии и висшите военни училища или в Министерството на отбраната, Българската армия или друга структура на пряко подчинение на министъра на отбраната;

вв) имат публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация, съответстващи на не по-малко от 80 точки по минималните национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" по научни области и/или професионални направления;

в) участвали са в разработването на поне една нова учебна програма за обучение за придобиване на ОКС "бакалавър", "магистър" или докторска програма в системата на висшето военно образование или имат участие в операция или мисия извън територията на страната с изключение на военнослужещите от Военномедицинска академия и Института по отбрана "Цветан Лазаров";

2. за офицери с висше офицерско звание – след обсъждане в Съвета по отбрана.

(5) Договорът за военна служба на военнослужещ, който е навършил пределна възраст за притежаваното военно звание, се прекратява независимо дали е придобил право на пенсия по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване.

(6) В случаите по чл. 160, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за длъжности, изискващи хабилитация, министърът на отбраната взема решение по реда на ал. 4.

Чл. 77. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при настъпила негодност за военна служба или психологична непригодност) се извършва въз основа на експертно решение на военномедицинските органи или заключение на органите по чл. 141, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Експертното решение или заключението по ал. 1 се изпраща до длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба и да освободи военнослужещия от военна служба.

(3) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите, станали негодни за военна служба при или по повод изпълнение на служебните си задължения, подават рапорт за ползване на правото си на квалификационен курс по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Военнослужещите по ал. 3 се вземат в разпореждане по специален щат от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице за времето на курса.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., отм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.).

Чл. 78. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при преминаване на платена изборна длъжност с изключение на случаите по чл. 187, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се извършва при спазване на следната процедура:

1. военнослужещият, избран на платена изборна длъжност, е длъжен да представи по местослужене документ за избора в 5-дневен срок от датата на избора;

2. командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и освобождава от военна служба военнослужещия.

(2) В случаите, когато прекратяването на договора не е в неговите правомощия, командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура в 3-дневен срок изготвя предложение и го изпраща по команден ред до длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба и да освободи от военна служба военнослужещия.

Чл. 79. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при отказ на военнослужещия да приеме предложената му длъжност по реда на чл. 206, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се извършва при спазване на следната процедура:

1. след изтичане срока на договора по чл. 206, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България на военнослужещия се предлага длъжност, съответстваща на притежаваното военно звание и квалификация;

2. при отказ на военнослужещия да приеме предложената му длъжност командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба на военнослужещия.

(2) В случаите, когато прекратяването на договора по ал. 1 не е в правомощията на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

Чл. 80. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) За прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (поради неявяване на военнослужещия за заемане на длъжността в срока по чл. 172, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се изпраща донесение от командира (началника) на военното формирование или от ръководителя на съответната структура директно до длъжностното лице, в чиито правомощия е прекратяването на договора за военна служба.

(2) Заповедта за прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба на военнослужещия се издава от министъра на отбраната или от оправомощено от него длъжностно лице, в чиито правомощия е прекратяването на договора за военна служба.

Чл. 81. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) За прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба на основание чл. 162, ал. 1, т. 7 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (поради смъртта на военнослужещия) командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура изпраща донесение, придружено с копие на акт за смърт, в 7-дневен срок от датата на получаване на акта за смърт.

(2) Донесението по ал. 1 се изпраща директно до структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) на длъжностното лице, което има право да прекрати договора за военна служба и да освободи военнослужещия от военна служба.

(3) Длъжностното лице по ал. 2 издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба, с която военнослужещият се сменя от отчет считано от датата на смъртта.

Чл. 82. (1) За прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 163 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (с писмено предизвестие на военнослужещия) военнослужещият подава рапорт до министъра на отбраната, съответно до оправомощените от него длъжностни лица по чл. 161, т. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Рапортът по ал. 1, придружен с кадрова справка, се изпраща от командира на военното формирование или от ръководителя на съответната структура по команден ред до длъжностното лице, в чиито правомощия е прекратяването на договора за военна служба и освобождаването от военна служба.

(3) С рапорта военнослужещият уведомява длъжностното лице, в чиито правомощия е прекратяването на договора за военна служба и освобождаването от военна служба, че след изтичането на срока на предизвестията едностранно прекратява договора.

(4) Срокът на предизвестията е 3 месеца и започва да тече от деня, следващ получаването на предизвестията.

(5) Предизвестията може да бъде оттеглено до изтичането му със съгласието на министъра на отбраната, съответно на оправомощените от него длъжностни лица по чл. 161, т. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Оттеглянето се извършва с рапорт по предвидения в ал. 2 ред.

(6) Договорът за военна служба се прекратява със заповед на министъра на отбраната или на оправомощеното от него длъжностно лице след изтичане срока на предизвестията.

Чл. 83. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Военнослужещите, чиито договори за военна служба се прекратяват на основание чл. 164 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се вземат в разпореждане по специален щат от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице и им се отправя писмено предизвестие.

(2) С предизвестията си по ал. 1 министърът на отбраната или оправомощеното от него длъжностно лице уведомява военнослужещия, че са налице законоустановени основания, поради което едностранно прекратява договора за военна служба след изтичане срока на предизвестията.

(3) Срокът на предизвестията е 6-месечен, освен ако в решението на Народното събрание по чл. 164, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България е определен друг срок.

(4) В срока на предизвестията военнослужещият сдава длъжността и ползва правото си по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

- (5) Предизвестието се връчва на военнослужещия срещу подпис с отбелязване датата на връчване. Срокът на предизвестието започва да тече от деня, следващ получаването му.
- (6) Предизвестия не се връчват на военнослужещите, които са в отпуск поради временна неработоспособност.
- (7) Предизвестията на материалноотговорните лица се връчват след окончателното сдаване на материалните средства, а на членовете на ликвидационната комисия - след утвърждаването на акта за ликвидация на военното формирование или съответната структура.
- (8) Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице след изтичане срока на предизвестието.

Чл. 84. (1) (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (поради организационно-щатни промени въз основа на акт на Министерския съвет или на министъра на отбраната или при пълна или частична ликвидация въз основа на акт на Министерския съвет или при съкращаване числеността на въоръжените сили или на отделни техни формирования по решение на Народното събрание) се извършва при наличието на едно от следните условия:

1. решение на Народното събрание за съкращаване числеността на въоръжените сили или на отделни техни формирования и издадена заповед на министъра на отбраната, с която се организира изпълнението на решението на Народното събрание;
2. акт на Министерския съвет за пълна или частична ликвидация и издадена заповед на министъра на отбраната, с която се организира изпълнението на акта на Министерския съвет;
3. (изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) заповед на министъра на отбраната за извършване на организационно-щатни промени в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия и утвърдено длъжностно разписание/щат.

(2) С влизането в сила на акта по ал. 1 военнослужещите, чиито длъжности са съкратени, се предлагат от командирите (началниците) на военни формирования или от ръководителите на съответните структури за отправяне на предизвестие за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 85. (1) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при промяна в изискванията за заемане на длъжността по Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия, на които военнослужещият не отговаря) се извършва при наличието на акт на Министерския съвет на Република България за промяна в изискванията за заемане на длъжността.

(2) При промяна на изискванията за заемане на длъжността съответната структура по управление на човешките ресурси (по личния състав) установява съответствието на военнослужещия с променените изисквания за длъжността, като съставя протокол, който се утвърждава от командира (началника) или от ръководителя на съответна структура.

(3) При установяване на несъответствие командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура предлага военнослужещия за отправяне на предизвестие за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 86. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 87. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 88. (1) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (поради придобиване право на пенсия при условията на чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване) се извършва от министъра на отбраната, съответно от оправомощено от него длъжностно лице, по мотивирано предложение на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура.

(2) Предложението по ал. 1, придружено със справка за осигурителен стаж и кадрова справка, се изпраща по команден ред до министъра на отбраната или до оправомощеното от него длъжностно лице.

(3) Длъжностното лице по ал. 2 се произнася по предложението в 30-дневен срок от получаването му.

(4) При положително решение длъжностното лице по ал. 2 издава заповед, с която военнослужещият се освобождава от заеманата длъжност, взема се в разпореждане по специален щат и му се отправя писмено предизвестие за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба.

(5) В срока на предизвестията военнослужещият сдава числящото му се имущество и ползва правото си по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 89. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба без предизвестие на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при отпадане на основанията за приемане на военна служба по чл. 141, ал. 1, т. 6, с изключение на случаите по чл. 141, ал. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се извършва, при условие че е налице влязъл в сила акт за придобиване на друго освен българско гражданство от военнослужещия.

(2) Договорът за военна служба в случаите по ал. 1 се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба при спазване на следната процедура:

1. командирът (началникът) или ръководителят на съответна структура изготвя предложение за прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба, към което прилага копие от акта по ал. 1;

2. предложението се изпраща по команден ред до длъжностното лице, в чиито правомощия е прекратяването на договора за военна служба и освобождаването от военна служба.

Чл. 90. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) За прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (когато след приемането на военна служба лицето не завърши обучението за придобиване на военна квалификация) се изпраща донесение от длъжностното лице, отговорно за провеждане на обучението, до командира (началника) на военното формирование или до ръководителя на съответната структура, където служи военнослужещият.

(2) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба.

(3) В случаите, когато прекратяването на договора по ал. 1 не е в правомощията на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

Чл. 91. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България от датата на връчване на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание "уволнение".

Чл. 92. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България от датата на регистриране на военнослужещия като кандидат за изборна длъжност от политическа партия или коалиция в избори за президент, вицепрезидент на Република България, народни представители, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници или кметове.

(2) В случаите по ал. 1 командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и за освобождаване от военна служба, а когато прекратяването на договора не е в неговите правомощия, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

Чл. 93. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при установяване на несъвместимост по чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се извършва със заповед на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура.

(2) В случаите, когато прекратяването на договора по ал. 1 не е в правомощията на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната административна структура, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

Чл. 94. (1) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 7 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България със заповед на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура:

1. (изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) въз основа на влязъл в сила акт с отказ за издаване на разрешение или отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация, отказ на военнослужещия да заеме друга предложена му длъжност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация, или липсата на друга такава длъжност, подходяща за него;

2. (изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) в 10-дневен срок след получаването на документи, удостоверяващи отказ на военнослужещия да подаде документи за проучване при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация и отказ да заеме друга предложена му длъжност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация, или липсата на друга такава длъжност, подходяща за него.

(2) В случаите, когато военнослужещият обжалва отказа за издаване или отнемане на разрешението за достъп до класифицирана информация в законоустановения срок, срокът за издаване на заповедта по ал. 1 започва да тече след получаването на решението по жалбата.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) При отказ на военнослужещия да подаде документи за проучване при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация и при отказ за заемане на друга предложена му длъжност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация по ал. 1, т. 1 или 2, се съставя протокол от беседа, която се провежда от командира (началника) на военното формирование или от ръководителя на съответната структура в присъствието на двама свидетели, единият от които е длъжностното лице по сигурността на информацията на военното формирование или на съответната структура.

(4) В случаите, когато прекратяването на договора по ал. 1 не е в правомощията на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

Чл. 94а. (Нов – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) (1) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 12 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при изтичане на срока по чл. 156, ал. 3) се извършва при спазване на следната процедура:

1. командирите (началниците) на военни формирования или ръководителите на структури ежегодно до 31 октомври изготвят списък на военнослужещите по чл. 156, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, които са отказали да заемат предложената им длъжност и едногодишният срок за заемането на длъжността им изтича през следващата календарна година, и го представят по команден ред до министъра на отбраната;

2. един месец преди изтичане на едногодишния срок за престояване в длъжност на военнослужещите по чл. 156, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България командирите (началниците) на военни формирования или ръководителите на структури представят по команден ред до министъра на отбраната протокола, с който е констатиран отказът на военнослужещия, и кадрова справка по чл. 33б, ал. 2;

3. (изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба се издава заповед, с която договорът се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба, считано от датата на изтичане на едногодишния срок за престояване в длъжност по чл. 156, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и в случай че военнослужещият не е преназначен на длъжност по реда на този правилник.

(2) При промяна на данните от списъка по ал. 1, т. 1 командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура в 7-дневен срок изпраща донесение до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната за актуализирането му.

Чл. 94б. (Нов – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 13 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при упражнено право на пенсия от военнослужещ с пределна възраст по чл. 160, ал. 4) се извършва въз основа на документ, удостоверяващ упражненото право на пенсия от военнослужещия със заповед на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура.

(2) В случаите, когато прекратяването на договора по ал. 1 не е в правомощията на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната административна структура, се прилага процедурата по чл. 78, ал. 2.

(3) Министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 161, т. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в двуседмичен срок от датата на завеждане на предложението в регистратурата издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване на военнослужещия от военна служба.

Чл. 95. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 166 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (когато военнослужещият е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване) се извършва от министъра на отбраната по мотивирано предложение на командира (началника) на военното формирование или на ръководителя на съответната структура.

(2) Предложението по ал. 1, придружено с кадрова справка, се изпраща по команден ред до министъра на отбраната.

(3) Министърът на отбраната отправя искане до Националния осигурителен институт за получаване служебно на информация, дали военнослужещият е упражнил правото си на пенсия.

(4) Министърът на отбраната приема или отхвърля предложението по ал. 1 в 30-дневен срок от получаването на информацията по ал. 3.

Чл. 96. (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 97. (1) Прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 169 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България от военнослужещи, придобили право на пенсия при условията на чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване, се извършва при спазване на следната процедура:

1. военнослужещият подава рапорт по команден ред, придружен със справка за осигурителния му стаж и кадрова справка; в рапорта военнослужещият изяснява желанието си или нежеланието си да се ползва от правото си по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 161, т. 2 и 3 в двуседмичен срок от датата на завеждане на рапорта в регистратурата издава заповед за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване на военнослужещия от военна служба.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) В случаите, когато военнослужещите ползват правото по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се вземат в разпореждане по специален щат от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице за времето на курса.

Чл. 98. (1) При отмяна на освобождаването от военна служба от съда военнослужещият получава обезщетение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 6 месеца, след представяне на документ от Агенцията по заетостта или писмена декларация, че не е работил по трудово или по служебно правоотношение през този период. Когато през това време военнослужещият е работил на по-нископлатена работа, той има право на разликата във възнагражденията.

(2) Командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура, където е възстановен военнослужещият:

1. издава заповед, с която възстановява военнослужещия, или изготвя писмено предложение до длъжностното лице, което има право да възстанови военнослужещия на заеманата или на друга подходяща длъжност;

2. изготвя писмено донесение по команден ред до длъжностното лице, имащо правомощия да издаде заповед за възстановяване на военнослужещия, ако длъжността, на която трябва да бъде възстановен, е съкратена или са променени изискванията за заемането ѝ, на които военнослужещият не отговаря, и няма друга подходяща длъжност; към донесението се прилага протокол от проведената беседа;

3. структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) към длъжностното лице, имащо правомощия да издаде заповед за възстановяване, предлага на военнослужещия подходяща длъжност в подчинените структури срещу подпис.

(3) Длъжностното лице, имащо право да възстанови военнослужещия, издава заповед, с която обявява решението на съда и възстановява военнослужещия на длъжност считано от влизането в сила на съдебното решение. Военнослужещият, който в момента заема тази длъжност, се освобождава от нея и се назначава на друга подходяща длъжност или се взема в специален щат на министъра на отбраната до осигуряването на подходяща длъжност.

(4) В случай че длъжността, която е заемал военнослужещият преди освобождаването му от военна служба, е съкратена и не може да му бъде предложена подходяща вакантна длъжност или е отказал да заеме предложената му такава длъжност, военнослужещият се взема в щат на министъра на отбраната за отправяне на предизвестие за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(5) В случай че изискванията за длъжността, която е заемал военнослужещият преди освобождаването от военна служба, са променени и той не отговаря на тях и не може да му бъде предложена подходяща вакантна длъжност или е отказал да приеме предложената му длъжност, военнослужещият се взема в щат на министъра на отбраната за отправяне на предизвестие за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 164, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. За прекратяване на договора за военна служба се прилага процедурата по чл. 85.

Чл. 99. Министърът на отбраната със заповед обявява всеки специален щат и определя условията, на които следва да отговарят военнослужещите, за да се вземат в него.

Раздел IX

Ред за разрешаване и ползване на отпуските от военнослужещите. Отлагане и прекъсване на отпуските

Чл. 100. (1) За ползването на платените годишни отпуски от военнослужещите се изготвя план-график.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) План-графикът се изготвя с отчитане желанията на военнослужещите, годишните задачи на военното формирование или съответната структура и възможностите за пълноценното използване на почивната база, санаториалните и профилактичните заведения към Министерството на отбраната.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) План-графикът се изготвя до края на предходната година и се утвърждава от командира (началника) на военното формирование или от ръководителя на съответната структура.

Чл. 101. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Командирите (началниците) на военните формирования или ръководителите на съответните структури или оправомощени от тях длъжностни лица при необходимост могат да разрешават ползването на платените годишни отпуски извън посоченото в план-графика време, но в рамките на календарната година.

Чл. 102. (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Военнослужещият ползва платен годишен отпуск след подаване на писмен рапорт по команден ред или след изготвяне на писмен доклад от непосредствения командир (началник) до длъжностното лице по чл. 101, което разрешава отпуска.

(2) На основание на рапорта или доклада по ал. 1 се изготвя заповед, в която задължително се посочват времето на отпуска, точният адрес на местопребиваването по време на ползването на платения годишен отпуск, начинът, по който да бъде уведомен при необходимост, както и военнослужещият, който ще изпълнява задълженията му по време на неговото отсъствие.

Чл. 102а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) Ползването на платения годишен отпуск или на част от него може да се отложи за следващата календарна година само когато:

1. военнослужещият е бил в законоустановен отпуск за временна неработоспособност, а за военнослужещи жени - и в отпуск поради бременност и раждане, както и в отпуск за отглеждане на малко дете;
2. военнослужещият е бил задържан от органите на съдебната власт, но образуваното срещу него наказателно производство е било прекратено или е бил оправдан от съда;
3. военнослужещият е бил на обучение и не са съществували условия за ползването на отпуска;
4. друга служебна необходимост налага това и е налице писмено съгласие на военнослужещия;

5. (изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) друга лична причина налага това и е налице писмено съгласие на длъжностното лице по чл. 101.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Когато отпускът е отложен, длъжностното лице по чл. 101 осигурява на военнослужещия ползването му през календарната година, в която е отпаднало основанието за отлагане на отпуска, или най-късно през следващата календарна година.

Чл. 103. (1) Когато възникне право за ползване на друг вид платен отпуск по време на ползването на платения годишен отпуск, ползването на платения годишен отпуск от военнослужещия се прекъсва по писмен доклад на военнослужещия или на прекия му началник.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Ползването на платения годишен отпуск може да се прекъсва еднократно с писмена заповед на съответното длъжностно лице по чл. 101, разрешило отпуска, в която се посочват:

1. основанието за прекъсването;

2. времето и мястото за явяване на военнослужещия.

(3) Уведомяването на военнослужещия за прекъсване на платения му годишен отпуск се извършва по реда на уставите на въоръжените сили.

(4) При прекъсване на платения годишен отпуск по ал. 2 пътуването на военнослужещите до мястото на явяване и обратно до мястото на ползване на отпуска е за сметка на Министерството на отбраната.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Остатъкът от отпуска се ползва веднага след отпадане на основанието за прекъсване въз основа на заповед на съответното длъжностно лице по чл. 101.

Чл. 104. На длъжностите за военнослужещи жени, които ползват отпуск поради бременност и раждане, за времето на ползване на отпуска могат да се назначат военнослужещи по реда на чл. 44.

Чл. 105. (1) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2021 г., в сила от 24.08.2021 г.) Военнослужещите имат право на отпуск за временна неработоспособност в размер, определен от военномедицинските експертни органи или от органите на експертизата на работоспособността в съответствие с наредбата на Министерския съвет по чл. 101, ал. 7 от Закона за здравето.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2021 г., в сила от 24.08.2021 г.) Военнослужещите, ползвали максималния размер на отпуска поради временна неработоспособност по Наредбата по ал. 1, се представят пред Централната военна медицинска комисия за определяне на годността за военна служба по ред, определен с наредба на министъра на отбраната.

(3) Решението по ал. 2 се изпраща до командирите (началниците) на военните формирования, където служат военнослужещите, или до ръководителя на съответната структура.

Чл. 106. (1) Отпускът за временна неработоспособност прекъсва друг вид разрешен отпуск.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) По време на отпуск за временна неработоспособност военнослужещите не могат да бъдат освобождавани от военна служба освен по взаимно съгласие на страните, при навършване на пределна възраст или при налагане на дисциплинарно наказание "уволнение".

Чл. 107. За ползването на другите законоустановени платени отпуски военнослужещите прилагат към рапорта си документите, даващи право на такъв отпуск.

Чл. 108. (1) За ползването на неплатен отпуск с продължителност до 30 дни в една календарна година военнослужещите подават рапорт до съответния командир (началник) на военно формирование или до ръководителя на съответната структура.

(2) Неплатеният отпуск се разрешава по преценка на командирите (началниците) или ръководителите на структури при важни лични или семейни нужди и ако интересите на службата позволяват това.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 109. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) За ползването на неплатен отпуск с продължителност до 6 месеца веднъж за целия период на службата военнослужещите подават рапорт по команден ред до министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Отпускът по ал. 1 може да се ползва, ако военнослужещите са прослужили не по-малко от 10 години в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия.

(3) Отпускът по ал. 1 може да се ползва еднократно.

(4) Отпускът по ал. 1 се отразява в азбучната служебна карта на военнослужещия.

Раздел X

Обучение и квалификация на военнослужещите и цивилните служители

Чл. 110. (1) Военнослужещите имат право да кандидатстват и да се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина.

(2) За обучение във военни и граждански висши училища или академии в страната военнослужещите могат да кандидатстват и да се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен след получаване на разрешение от министъра на отбраната.

(3) Рапорт за разрешение по ал. 2 се подава по команден ред до министъра на отбраната, придружен с обосновано становище за необходимостта от обучението от съответния командир (началник) или ръководител.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Военнослужещите, получили разрешение и приети за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен в граждански висши училища и за придобиване на образователно-квалификационна степен по гражданска специалност във военните академии и висшите военни училища, ползват допълнителен платен отпуск за кандидатстване и обучение във висшите военни и граждански училища или академии при условията на чл. 197, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Военнослужещите, получили разрешение за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен по специалности от професионално направление "Военно дело", ползват допълнителен платен отпуск за кандидатстване във висшите военни училища или академии при условията на чл. 197, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Военнослужещите, които не са получили разрешение за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен във висши граждански и военни училища или академии в страната, могат да се обучават за собствена сметка, без да ползват допълнителен платен отпуск при условията на ал. 4.

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 21 от 2019 г., в сила от 12.03.2019 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) (1) Офицерите могат да кандидатстват за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" от

професионално направление "Военно дело" или приравнени на нея обучения в чужбина, ако към датата на кандидатстване:

1. притежават военно звание "капитан" ("капитан-лейтенант"), в което са престояли не по-малко от две години, или по-високо военно звание;
2. са заемали не по-малко от една година длъжност от 18-о или по-високо длъжностно ниво;
3. (в сила от учебната 2025/2026 г. - ДВ, бр. 95 от 2022 г.) са завършили специализиран тактически курс.

(2) Офицерите по ал. 1 могат да кандидатстват за обучение във военни академии по специалност "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" или приравнени на нея обучения в чужбина, ако притежават военно звание "капитан" ("капитан-лейтенант") или "майор" ("капитан III ранг") за редовна форма на обучение и военно звание "майор" ("капитан III ранг") или по-високо военно звание за задочна форма на обучение, до навършване на 48-годишна възраст.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2024 г., в сила от 26.04.2024 г.) Офицерите могат да кандидатстват за обучение във военни академии за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили" от професионално направление "Военно дело", ако към датата на кандидатстване притежават военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), до навършване на 52-годишна възраст.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2024 г., в сила от 26.04.2024 г.) Офицерите могат да кандидатстват във военни училища, академии и колежи в чужбина за обучение, приравнено на специалността "Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили" от професионално направление "Военно дело", ако към датата на кандидатстване притежават военно звание "подполковник" ("капитан II ранг") или по-високо, до навършване на 52-годишна възраст.

(5) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 37 от 2024 г., в сила от 26.04.2024 г.) Изискванията на ал. 2 – 4 за навършена възраст следва да са налице към 31 декември в годината на започване на обучението.

Чл. 111а. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) Офицерите, приети в редовна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело", се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на обучението.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) За времето на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" в редовна или задочна форма офицерите от академичния състав на военните академии, висшите военни училища и Института по отбраната "Проф. Цветан Лазаров" ползват до една академична година за творческото си развитие по чл. 55, ал. 2 от Закона за висшето образование, като за този период не им се възлага учебна заетост.

(3) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) Офицерите, приети в задочна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" от професионално направление "Военно дело", се освобождават от длъжност и се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на провеждане на присъствените занятия и изпити.

(4) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) След приключване на присъствените занятия и изпити военнослужещите по ал. 3 се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на заеманите преди вземането им в специален щат длъжности.

(5) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) При изпълнение на военна служба по чл. 134, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България офицерите по ал. 3 прекъсват обучението си за срока на изпълнението на службата.

След приключване на участието им в операцията или мисията офицерите продължават обучението си при условия и по ред, определени с правилника за устройството и дейността на военната академия.

Чл. 112. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Лицата с висше медицинско образование, приети на военна служба, могат да кандидатстват за придобиване на военномедицинска специалност или неклинична специалност, по която Военномедицинска академия е акредитирана по реда на наредбата по чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето непосредствено след приемането им на военна служба.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Офицерите, придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по гражданска специалност "Медицина" и образователно-квалификационна степен "бакалавър" по военна специалност "Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво", кандидатстват и се зачисляват за обучение по военномедицинска специалност или неклинична специалност, по която Военномедицинска академия е акредитирана, по реда на наредбата по чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето до 12 месеца след назначаването им на длъжност.

(3) Лицата по ал. 1 и офицерите по ал. 2 могат да кандидатстват в конкурс за придобиване на клинична специалност във Военномедицинската академия най-рано три години след приемането им на военна служба, съответно след назначаването им на длъжност.

(4) При приемането на военна служба на лица, които се обучават за придобиване на клинична специалност, по която Военномедицинската академия е акредитирана, същите продължават специализацията си във Военномедицинската академия, като за срока на обучението се вземат в специален щат на министъра на отбраната.

(5) Военнослужещи с висше медицинско образование могат да се обучават за придобиване на следваща клинична специалност във Военномедицинската академия след проведен конкурс, като за срока на обучението се сключва допълнително споразумение към договора за военна служба, с което се определят:

1. специалността, по която военносслужещият ще се обучава;
2. мястото, формата и времето на обучението;
3. финансовите, битовите и други условия за времето на обучението.

(6) Военнослужещите, на които е разрешено да се обучават по специалността "Право" и които са се дипломирали и са определени за назначаване на длъжности, изискващи юридическа правоспособност, се вземат в специален щат на министъра на отбраната за преминаване на стаж като стажант-юрист.

Чл. 113. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) Военнослужещите могат да кандидатстват за придобиване на научна степен "доктор на науките" и за обучение в образователна и научна степен "доктор" след разрешение от министъра на отбраната при условията и по реда, определени с правилниците на съответните военни и граждански висши училища или академии в страната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите и цивилните служители се зачисляват за обучение в редовна, задочна и дистанционна форма на докторантура със заповед на министъра на отбраната по предложение на академичния, съответно научния съвет на военна академия, висше военно училище или научен институт въз основа на проведен конкурс.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите и цивилните служители се зачисляват за обучение в докторантура чрез самостоятелна подготовка със заповед на министъра на отбраната по предложение на академичния, съответно научния съвет на военна академия, висше военно училище или научен институт въз основа на представен проект на дисертационен труд, разработен в основната му част, и библиография.

(4) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите, получили разрешение за обучение в задочна или самостоятелна форма на обучение за придобиване на

образователна и научна степен "доктор", ползват отпуск за обучение и подготовка на дисертационен труд в размерите, определени в чл. 169, ал. 1 и 4 от Кодекса на труда.

(5) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите, получили разрешение за придобиване на научна степен "доктор на науките", ползват отпуск в размерите, определени в чл. 169, ал. 4 от Кодекса на труда.

(6) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Офицерите, зачислени в редовна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор" във военна академия, висше военно училище или научен институт, се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на обучението.

Чл. 114. Военнослужещите могат да се обучават във военни училища, академии и колежи в чужбина при условия и по ред, определени от министъра на отбраната в съответствие със споразуменията за военно сътрудничество в областта на обучението.

Чл. 115. (1) Придобитото образование във военни училища, академии и колежи в чужбина се признава при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г.) Министърът на отбраната със своя заповед приравнява квалификацията, придобита във военни училища, академии, колежи, центрове и бази в чужбина, към квалификацията, която се получава във военните академии, висшите военни училища, професионалните сержантски (старшински) колежи и учебни центрове в страната.

Чл. 116. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.) Войниците (матросите) могат да се обучават в професионалните сержантски (старшински) колежи за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация след прослужване на 3 години военна служба по подаден рапорт и след предложение на преките командири (началници).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Войниците (матросите) и сержантите могат да се обучават в курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж или в учебен център или приравнени на тях по чл. 115, ал. 2 курсове в чужбина по подаден рапорт и след предложение на преките командири (началници).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г., доп., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Сержантите могат да се обучават за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация или курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнени на тях по чл. 115, ал. 2 курсове в чужбина по подаден рапорт и след предложение на преките командири (началници).

(4) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) За времето на обучение в дневна форма в професионалните сержантски (старшински) колежи за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение военносслужещите се освобождават от длъжност и се вземат в специален щат на министъра на отбраната.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) За времето на обучение в задочна форма в професионалните сержантски (старшински) колежи за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение военносслужещите се освобождават от длъжност и се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на провеждане на присъствените занятия и изпити.

(6) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) След приключване на присъствените занятия и изпити военносслужещите по ал. 5 се назначават от

министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на заеманите преди вземането им в специален щат длъжности.

(7) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) При изпълнение на военна служба по чл. 134, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България военнослужещите по ал. 5 прекъсват обучението си за срока на изпълнението на службата. След приключване на участието им в операцията или мисията офицерите продължават обучението си при условия и по ред, определени с правилника за устройството и дейността на професионалните сержантски (старшински) колежи.

Чл. 116а. (Нов - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Офицерите с придобита квалификация по военно дело, офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите) имат право да кандидатстват и да се обучават във висшите военни училища за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" в задочна форма на обучение от професионално направление "Военно дело" при условията и по реда, определени в наредбата по чл. 142, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Военнослужещите по ал. 1 подават рапорт по команден ред до министъра на отбраната, придружен с обосновано становище за необходимостта от обучението от съответния командир (началник) или ръководител.

(3) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) Офицерите с придобита квалификация по военно дело, офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците (матросите), приети в задочна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалности от професионално направление "Военно дело", се освобождават от длъжност и се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на провеждане на присъствените занятия и изпити.

(4) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 г.) След приключване на присъствените занятия и изпити военнослужещите по ал. 3 се назначават от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица на заеманите преди вземането им в специален щат длъжности.

(5) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) При изпълнение на военна служба по чл. 134, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България военнослужещите по ал. 3 прекъсват обучението си за срока на изпълнението на службата. След приключване на участието им в операцията или мисията офицерите продължават обучението си при условия и по ред, определени с правилника за устройството и дейността на висшите военни училища.

Чл. 116б. (Нов – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Офицерските кандидати и сержантите (старшините) имат право да се обучават в курс във висшите военни училища за придобиване на професионална квалификация по военно дело след получаване на разрешение от министъра на отбраната.

(2) Военнослужещите по ал. 1 подават рапорт по команден ред до министъра на отбраната, придружен с обосновано становище за необходимостта от обучението от съответния командир (началник) или ръководител.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Военнослужещите по ал. 1, желаещи да се обучават за придобиване на професионална квалификация по военно дело, трябва да отговарят на следните условия:

1. да притежават висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по гражданска специалност, аналогична на съответната гражданска специалност на курсантите, получавана във висшите военни училища;

2. да са придобили четвърта степен на професионална квалификация в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено обучение в чужбина.

(4) Съответствието на гражданската специалност на кандидатите по ал. 3 с гражданската специалност на курсантите, получавана във висшите военни училища, се определя с решение на академичния съвет на съответното висше военно училище.

(5) Приетите военнослужещи по ал. 1 се вземат в специален щат на министъра на отбраната и преминават обучение в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело във висше военно училище с продължителност не по-малко от 1 година.

Чл. 117. (1) (Доп. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Военнослужещите могат да се обучават в курсове за придобиване, повишаване на квалификацията и за преквалификация. Зачисляването на военнослужещите в курсовете се извършва със заповед на министъра на отбраната или на оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Условието и редът за разработване и планиране на курсовете по ал. 1, както и за кандидатстване за обучение в тях се определят с акт на министъра на отбраната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., доп., бр. 68 от 2011 г., в сила от 2.09.2011 г., изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) Офицерите, притежаващи образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело", могат да се обучават в стратегически курс редовна форма на обучение, ако притежават военно звание "подполковник" ("капитан II ранг"), в което са престояли не по-малко от три години, или ако притежават военно звание "полковник" ("капитан I ранг").

(4) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 1.07.2025 г.) В стратегически курс дистанционна форма на обучение могат да се обучават офицери от административните звена на Министерството на отбраната, притежаващи образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело", офицери от кариерно поле "професионално" и офицери от академичния състав, ако притежават военно звание "подполковник" ("капитан II ранг") и са престояли не по-малко от три години в това звание или ако притежават военно звание "полковник" ("капитан I ранг").

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Офицерите, притежаващи образователно-квалификационна степен "бакалавър" в професионално направление "Военно дело", могат да се обучават в специализиран тактически курс, ако притежават военно звание "капитан" ("капитан-лейтенант") и заемат длъжност от 18-о или по-високо длъжностно ниво или са офицери с по-високо военно звание.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., предишна ал. 5, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Цивилните служители, заемащи ръководни длъжности в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия или в държавната и местната администрация, могат да се обучават в стратегически курс дистанционна форма на обучение.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) В курс за офицерски кандидат могат да се обучават военнослужещи с военно звание "старшина" ("мичман"), ако са престояли не по-малко от една година в това звание.

Чл. 118. (1) Обучението, квалификацията и професионалната подготовка на цивилните служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия се извършват във военни и граждански висши училища, академии, колежи и центрове в страната и в чужбина.

(2) Цивилните служители, завършили граждански училища, чиито функционални задължения изискват допълнителна квалификация, която се придобива във военна академия или военно висше училище, преминават курс за придобиването ѝ.

Чл. 119. (1) Цивилните служители имат право с разрешение на органа по назначаването или на работодателя да кандидатстват и да се обучават във военни и

граждански училища, академии и центрове в страната и в чужбина в съответствие със споразуменията за сътрудничество в областта на обучението.

(2) Цивилните служители по служебни правоотношения, които заемат ръководни длъжности в Министерството на отбраната, се обучават в курс по мениджмънт на отбраната.

(3) Цивилните служители с разрешение на органа по назначаването или на работодателя могат да се обучават във:

1. задочна форма на обучение - във военни академии, военни и граждански висши училища в страната и в чужбина, за придобиване на образователна и научна степен "доктор";

2. задочна и дистанционна форма на обучение - във военни академии, военни и граждански висши училища в страната, за придобиване на образователно-квалификационна степен по гражданска специалност.

Чл. 120. (1) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., предишен текст на чл. 120, изм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Цивилните служители могат да кандидатстват за придобиване на научна степен "доктор на науките" и за обучение в образователна и научна степен "доктор" след разрешение от министъра на отбраната по предложение на работодателя или на ръководителя на съответната структура при условията и по реда, определени с правилниците за устройството и дейността на съответните военни и граждански висши училища в страната.

(2) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Цивилните служители, получили разрешение за обучение в задочна или самостоятелна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор", ползват отпуск за обучение и подготовка на дисертационен труд в размерите, определени в чл. 169, ал. 1 и 4 от Кодекса на труда.

(3) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Цивилните служители, получили разрешение за придобиване на научна степен "доктор на науките", ползват отпуск в размерите, регламентирани в чл. 169, ал. 4 от Кодекса на труда.

Чл. 121. (1) Обучението на цивилни служители в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията се утвърждава от министъра на отбраната в ежегоден план.

(2) Зачисляването на цивилните служители в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията в съответствие с утвърдения план се извършва от министъра на отбраната или от оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ръководителя на организационната структура, финансираща обучението.

Чл. 122. (1) На задължително обучение подлежат постъпилите за първи път на държавна служба, както и назначените за първи път на ръководна длъжност цивилни служители. Министърът на отбраната е длъжен да осигури обучението им в едногодишен срок от встъпването им длъжност.

(2) Цивилните служители по служебни правоотношения подлежат на специализирано обучение.

Чл. 123. Условията и редът за обучение на цивилни служители в курсове за придобиване и повишаване на квалификация се определят с акта по чл. 117, ал. 2.

Чл. 124. Правата и задълженията на цивилните служители и организацията на обучението във военните академии и висшите военни училища се определят с правилниците за устройството и дейността им.

Раздел XI

Условия и ред за награждаване на военнослужещите и цивилните служители

Чл. 125. Военнослужещите могат да бъдат награждавани с награди и отличия за високи постижения в службата и за заслуги към отбраната от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 126. Военнослужещите могат да бъдат награждавани със следните награди и отличия:

1. обявяване на благодарност;
2. грамота;
3. парична награда;
4. предметна награда;
5. хладно оръжие;
6. поименно лично оръжие;
7. наградни знаци.

Чл. 127. (1) Наградите са индивидуални и колективни.

(2) Видът на наградата се определя съобразно конкретния личен или колективен принос за изпълнението на служебните задължения и от значимостта на постигнатите крайни резултати.

(3) Не може да бъде награждаван военнослужещ за времето на изтърпяване на дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 4, 5 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 128. (1) С парична награда по чл. 126, т. 3 могат да награждават:

1. министърът на отбраната - до две основни месечни възнаграждения за индивидуални награди и до 4 основни месечни възнаграждения за колективни награди;
2. оправомощените от министъра на отбраната длъжностни лица - до едно основно месечно възнаграждение за индивидуални награди и до две основни месечни възнаграждения за колективни награди.

(2) Министърът на отбраната и оправомощените от него длъжностни лица могат да награждават и с предметни награди на стойност до посочените в ал. 1 размери.

Чл. 129. (1) За особени заслуги към отбраната военнослужещите могат да бъдат награждавани от министъра на отбраната с поименно лично оръжие, което не се облага с данък.

(2) Предложенията за награждаване се правят по команден ред.

Чл. 130. Най-високата професионална награда в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия е "Награден знак", който се връчва от министъра на отбраната.

Чл. 131. Предложенията за награждаване с наградите по чл. 126, т. 3 - 5 се представят по команден ред в съответната структура по управление на човешките ресурси (по личния състав) не по-късно от 30 дни преди датата на награждаване.

Чл. 132. (1) (Предишен текст на чл. 132, доп. - ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) За високи постижения в работата или за образцово изпълнение на служебните си задължения цивилните служители в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия могат да бъдат награждавани с отличия и с награди от министъра на отбраната или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г., доп., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) За образцово изпълнение на служебните си задължения цивилните служители по служебно правоотношение в Министерството на отбраната и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, които прилагат Закона за държавния служител, могат да бъдат награждавани и с отличия при условията и по реда на този закон.

Чл. 133. (Доп. - ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г.) (1) (Предишен текст на чл. 133 – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Цивилните служители могат да бъдат награждавани със:

1. грамота;
2. парична награда;
3. предметна награда;
4. наградни знаци.

(2) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., отм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.).

Чл. 134. (1) В рамките на утвърдените средства за награди по бюджета на Министерството на отбраната с парични награди могат да награждават:

1. (доп. - ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) министърът на отбраната - до две основни месечни възнаграждения - за цивилните служители в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия;
2. (доп. - ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г., изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) оправомощените от министъра на отбраната длъжностни лица - до едно основно месечно възнаграждение за цивилните служители от подчинената структура или военно формирование.

(2) Длъжностните лица по ал. 1 могат да награждават и с предметни награди на стойност до посочените в ал. 1 размери.

Чл. 135. (1) Пенсионирани военнослужещи, ветераните от войните и военноинвалидите могат да бъдат награждавани от министъра на отбраната или от оправомощени от него длъжностни лица със следните награди и отличия:

1. грамота;
2. предметна награда;
3. хладно оръжие;
4. награден знак.

(2) Предложенията за награждаване по ал. 1 се изготвят от съответната структура по управление на човешките ресурси (по личния състав).

(3) Лицата по ал. 1 могат да бъдат награждавани по повод кръгли годишнини, национални и официални празници и празнични дни за военнослужещите.

Раздел XII

Дисциплинарна отговорност на военнослужещите. Ред за провеждане на дисциплинарно производство

Чл. 136. (1) За нарушение на военната дисциплина военнослужещите се наказват с предвидените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България дисциплинарни наказания.

(2) Дисциплинарната отговорност е лична.

Чл. 137. (1) Дисциплинарното наказание "забележка", "мъмрене" и "строго мъмрене" се налага от преките командири (началници).

(2) Дисциплинарното наказание "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" се налага от длъжностните лица, имащи правата да присвояват съответното военно звание.

(3) Дисциплинарното наказание "предупреждение за понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" се налага от длъжностните лица по ал. 2 или от длъжностните лица с една степен по-ниска.

- (4) Дисциплинарното наказание "уволнение" се налага от длъжностните лица, които имат право да прекратяват договора за военна служба и да освобождават от военна служба.
- (5) Дисциплинарното наказание "предупреждение за уволнение" се налага от длъжностните лица по ал. 4 или от длъжностни лица с една степен по-ниска.
- (6) Когато длъжностно лице по ал. 1 - 5 няма право да издава писмена заповед, то изготвя предложение за налагане на дисциплинарно наказание по команден ред.
- (7) Преките командири (началници) и ръководители на съответните структури могат да налагат и дисциплинарни наказания, които са в правомощията на подчинените им длъжностни лица.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 1.07.2011 г., изм., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.) Командирът на Съвместното командване на силите може да налага и дисциплинарни наказания на военнослужещите от Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната с изключение на служба "Военна полиция" и Служба "Военно разузнаване", участващи в съвместни операции:
1. на офицерите - дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 1 - 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
 2. на офицерските кандидати, сержантите (старшините) и войниците - дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 1 - 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.
- (9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 1.07.2011 г.) Началникът на отбраната може да налага дисциплинарни наказания по чл. 244 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България на военнослужещите от Щаба на отбраната и Българската армия с изключение на дисциплинарното наказание "уволнение" за офицерите.
- (10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 1.07.2011 г.) Министърът на отбраната може да налага на военнослужещите всички дисциплинарни наказания по чл. 244 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 138. Дисциплинарното наказание "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" не се налага на военнослужещи, притежаващи военно звание "лейтенант", "офицерски кандидат - 1-ви клас", "младши сержант" ("старшина II степен") или "редник - 1-ви клас" ("матрос - 1-ви клас").

Чл. 139. (1) При определяне на дисциплинарното наказание се вземат предвид тежестта на нарушението, обстоятелствата, при които е извършено, и поведението на военнослужещия до извършване на нарушението.

(2) Дисциплинарното нарушение се смята за установено от момента на узнаването му от дисциплинарнонаказващия орган.

Чл. 140. Дисциплинарното наказание "уволнение" се налага задължително в случаите по чл. 245 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 141. Основание за назначаване на служебна проверка извън случаите по чл. 246, ал. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България може да бъдат:

1. сигнали до министъра на отбраната от държавни органи, организации, длъжностни лица и граждани;
2. публикации и предавания в средствата за масово осведомяване;
3. рапорти, докладни записки и донесения за констатирани инциденти и нарушения от длъжностни лица и цивилни служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;
4. непосредствено разкриване.

Чл. 142. (1) Служебна проверка се назначава с писмена заповед на министъра на отбраната, на прекия командир (началник) или ръководител на съответната структура.

(2) Когато прекият командир (началник) няма право да издава писмени заповеди, той изготвя предложение, което изпраща по команден ред до командира (началника), който има право да издава писмени заповеди.

(3) Служебната проверка се извършва от назначена комисия. За председател на комисията за извършване на служебната проверка се назначава военнослужещ с военно звание, равно или по-високо от това на нарушителя.

Чл. 143. (1) За дейността си комисията изготвя протокол, който съдържа:

1. данни, които конкретизират нарушителя на военната дисциплина;
2. описание на нарушението (деяние, действие или бездействие, време, място и начин на извършване);
3. вредни последици и причинна връзка с нарушението;
4. данни за вината на нарушителя за извършване на конкретното нарушение;
5. причини и условия, довели до извършване на нарушението;
6. предложение за търсене на дисциплинарна отговорност, както и за вида на дисциплинарното наказание.

(2) Към протокола по ал. 1 се прилагат всички събрани доказателства и писмени обяснения.

Чл. 144. (1) В срок до 5 работни дни от получаване на протокола по чл. 143, ал. 1 длъжностното лице по чл. 142, ал. 1 и 2, назначило служебната проверка, или оправомощено от него лице провежда беседа с нарушителя, на която:

1. запознава военнослужещия със събраните доказателства, които дават основание за налагане на дисциплинарно наказание;
2. изслушва военнослужещия или приема писмените му обяснения.

(2) В беседата по ал. 1 вземат участие председателят или членове на комисията за извършване на служебната проверка. За беседата се съставя протокол, който се подписва от участвалите лица.

(3) Отказът на нарушителя да даде писмени обяснения или да подпише протокола от беседата се удостоверява с подписите на двама военнослужещи.

(4) Писмените обяснения на военнослужещия се прилагат към протокола.

Чл. 145. (1) Командирът (началникът), назначил служебната проверка, прави преценка на събраните доказателства и на обстоятелствата, при които е извършено нарушението, както и на направеното предложение за наказание.

(2) Тежестта на нарушението се определя с оглед значимостта на неизпълненото задължение и степента на неизпълнението.

(3) Настъпилите последици се определят в зависимост от резултатите от извършеното дисциплинарно нарушение.

(4) Обстоятелствата, при които е извършено дисциплинарното нарушение, обхващат фактическата обстановка, при която е извършено нарушението, като се отчитат причините и предпоставките, довели или способствали за неговото извършване.

(5) Степента на вината се определя от това, дали дисциплинарното нарушение е извършено умишлено, или по непредпазливост.

Чл. 146. (1) В случаите, когато определеното дисциплинарно наказание е в правомощията на командира (началника), той издава заповед, с която налага дисциплинарно наказание в установените в чл. 249 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България срокове.

(2) В случаите, когато командирът (началникът) прецени, че за извършеното дисциплинарно нарушение е необходимо да се наложи дисциплинарно наказание, което не е в неговите правомощия, не по-късно от 5 дни след приключването на служебната проверка той изготвя предложение за дисциплинарно наказание, което изпраща по команден ред до компетентните длъжностни лица по чл. 137.

Чл. 147. (1) Предложението за вида на наказанието по чл. 146, ал. 2 не обвързва длъжностното лице, в чиито правомощия е налагането на наказанието. То има право на преценка за вида на наказанието съобразно данните, които се съдържат в преписката.

(2) В случай че предложеното дисциплинарно наказание е в правомощията на длъжностното лице, то е длъжно да издаде заповед за дисциплинарно наказание в 10-дневен срок от получаване на предложението. В този срок то може да извърши и допълнителна служебна проверка, ако прецени, че това е необходимо.

(3) Предложението по ал. 1 не може да се задържа от командна инстанция повече от 5 дни.

Чл. 148. (1) Дисциплинарното наказание се налага с мотивирана писмена заповед, в която се посочват извършителят, мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, доказателствата, въз основа на които е установено нарушението, правното основание и наказанието, което се налага, срокът на наказанието, срокът и редът за обжалване на заповедта.

(2) Мотивите представляват описание на фактическата обстановка, разпоредбите и задълженията, които са нарушени, и настъпилите вредни последици.

(3) Екземпляр (копие) от заповедта за налагане на дисциплинарно наказание се изпраща във формирането, където служи военнослужещият.

(4) В случай че заповедта за налагане на дисциплинарно наказание е издадена от по-старши командир (началник), екземпляр (копие) от заповедта се изпраща и на командира (началника), назначил служебната проверка.

Чл. 149. (1) Ръководителят на структурата по личния състав във формирането, където служи нарушителят, връчва заверено копие от заповедта за дисциплинарното наказание срещу подпис, като отбелязва датата и часа на връчване.

(2) При отказ военнослужещият да се запознае със заповедта срещу подпис тя му се обявява в присъствието на двама военнослужещи, което се удостоверява с подписите им.

(3) При невъзможност заповедта за налагане на дисциплинарно наказание да бъде връчена лично на военнослужещия командирът (началникът) я изпраща с препоръчано писмо с обратна разписка.

(4) Заповедта за налагане на дисциплинарно наказание подлежи на изпълнение от деня на връчването ѝ на военнослужещия или от деня на нейното получаване, когато е изпратена с препоръчано писмо с обратна разписка.

Чл. 150. (1) При налагане на дисциплинарно наказание "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" военнослужещият остава на заеманата длъжност и получава заплата за най-високата степен за по-ниското военно звание от притежаваното военно звание.

(2) За срока на изтърпяване на наказанието военнослужещият носи отличителни знаци за военното звание, в което е понижен.

(3) Срокът за изтърпяване на наказанието не се признава за срок за престояване в звание.

(4) След изтичането на срока на наложеното наказание по ал. 1 военнослужещият възстановява правата си за военното звание, притежавани до налагане на наказанието.

Чл. 151. За срока на изтърпяване на дисциплинарите наказания "предупреждение за понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година", "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" и "предупреждение за уволнение" военнослужещият не може да бъде:

1. (изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) назначаван на длъжност в по-високо длъжностно ниво;
2. повишаван във военно звание;
3. награждаван за годишни резултати;
4. (изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) изпращан на курс за квалификация за заемане на длъжност в по-високо длъжностно ниво;

5. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) допускан до кандидатстване за обучение във военна академия или висше военно училище;
6. допускан до кандидатстване за обучение в граждански или висшите военни училища за обучение по гражданска специалност;
7. допускан до кандидатстване в докторантура.

Раздел XIII

Заличаване на дисциплинарните наказания

Чл. 152. (1) Дисциплинарните наказания "забележка", "мъмрене" и "строго мъмрене" се заличават след изтичане на 6 месеца от датата на налагане на наказанието.

(2) Дисциплинарното наказание "предупреждение за уволнение" се заличава след изтичане на една година от датата на налагане на наказанието.

(3) Дисциплинарните наказания "предупреждение за понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" и "понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" се заличават с изтичането на срока на наказанието.

(4) Заличаването на дисциплинарните наказания се отразява в картон за награди, отличия и наказания на военнослужещия и има действие занапред.

Чл. 153. (1) Командирът (началникът) или ръководителят на съответната структура може да заличи предсрочно наложено дисциплинарно наказание, когато са изтекли две трети от срока на наложеното наказание, за показани високи резултати от военнослужещия при изпълнение на военната служба и видимо наказанието е изпълнило своята положителна роля.

(2) Дисциплинарното наказание се заличава предсрочно с писмена заповед на командира (началника), наложил наказанието, което се отразява в картон за награди, отличия и наказания на военнослужещия.

(3) Заличаването има действие занапред.

Раздел XIV

Ред за съхраняване и ползване на служебните дела и азбучните служебни карти на военнослужещите (Загл. доп. - ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.)

Чл. 154. (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) В Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия се изготвят и водят служебни дела и азбучни служебни карти (АСК) за военнослужещите.

Чл. 155. (1) (Предишен текст на чл. 155 - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) Служебното дело на военнослужещия съдържа:

1. първи раздел:

- а) (изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) документи по приемането на военна служба;
- б) копия или заверени преписи от дипломи за завършено образование;
- в) копия или заверени преписи от дипломи за научни степени;
- г) копия на свидетелства и удостоверения за участие в квалификационни курсове у нас и в чужбина;
- д) копия на свидетелства и удостоверения за владене на чужди езици;
- е) копия на документи за трудов стаж преди приемане на военна служба;
- ж) копия на разрешения за достъп до класифицирана информация;
- з) екземпляр на договора за военна служба;

и) екземпляри на допълнителни споразумения към договора за военна служба, удостоверения, сертификати и декларации;

2. втори раздел:

а) служебни характеристики;

б) (изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) последните пет атестационни формуляра или удостоверения за приравняване на оценките на военнослужещите по чл. 71а, ал. 1, чл. 71д, ал. 1 и чл. 71у, ал. 1 и формулярите за оценка на изпълнението на функционалните задължения по време на мисия или операция;

в) служебен картон за награди, отличия и наказания;

г) (нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) други документи, свързани с изпълнение на военната служба;

3. трети раздел:

а) (отм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.);

б) (изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) снимка в цял ръст с последното военно звание;

в) картон за ползване на служебното дело или на документи от него;

г) писмено съгласие от военнослужещия за предоставяне и обработване на данни;

д) опис на служебното дело.

(2) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.).

Чл. 156. (1) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Служебното дело и АСК на военнослужещия се изготвят от структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) при приемането му на военна служба.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Служебното дело получава уникален номер от Електронния регистър по чл. 328, ал. 1, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.) Служебното дело се завежда в Регистър за отчитане на служебните дела.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Редът за изготвяне на Регистър за отчитане на служебните дела и начинът на определяне на уникалните номера на служебните дела се определя с акт на министъра на отбраната.

(5) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Азбучните служебни карти се завеждат в Регистър за отчитане на АСК.

Чл. 157. (1) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Регистърът за отчитане на служебните дела се води общо за всички военнослужещи, като се разделя на офицери, офицерски кандидати, сержанти (старшини) и войници (матроси).

(2) (Нов – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Регистърът за отчитане на АСК се води общо за всички военнослужещи, като се разделя на офицери, офицерски кандидати, сержанти (старшини) и войници (матроси).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г., предишна ал. 2, изм., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Регистрите по ал. 1 и 2 се извеждат в регистратурата на военното формирование.

Чл. 158. (1) За всеки военнослужещ се води само едно служебно дело, което се съхранява във военното формирование или в съответната структура, в която той служи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.)

Дубликати на АСК за офицерите от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, с изключение на служба "Военна полиция" и Служба "Военно

разузнаване", се изпращат за водене и в структурата по управление на човешките ресурси в Министерството на отбраната.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г.)

Служебните дела и АСК на командирите (началниците) на военни формирования се съхраняват и водят в съответната старша командна инстанция. Служебните дела и АСК на командирите и ръководителите, съответно на структури по чл. 60д, ал. 1 и по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, с изключение на ръководителите на Служба "Военна полиция" и на Служба "Военно разузнаване" се съхраняват и се водят в структурата по управление на човешките ресурси в Министерството на отбраната.

(4) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., доп., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г., изм., бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.) Служебните дела и АСК на ръководителите на служба "Военна полиция" и на Служба "Военно разузнаване" се съхраняват и се водят в съответната структура.

(5) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Служебните дела и АСК се съхраняват по реда за съхранение на документите, съдържащи лични данни по Закона за защита на личните данни.

(6) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Азбучните служебни карти по ал. 2 може да се изготвят и съхраняват в електронен вид от структурата по управление на човешките ресурси на Министерството на отбраната, като се актуализират не по-малко от два пъти в годината.

Чл. 159. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Съставянето и актуализирането на служебните дела и АСК по чл. 158, ал. 2 се извършват от определените за това длъжностни лица от структурите по структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав).

(2) Основание за изменения и допълнения в служебното дело са:

1. промени във военното звание, образованието и квалификацията на военнослужещия;
2. документи, издадени от съда или от органите на централната и териториалната администрация, относно семейното положение;
3. заповед на съответния командир (началник) - ръководител на военнослужещия, с която се обявява промяната на фамилия, име и презиме.

(3) Военнослужещите представят документи по ал. 2 в структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) в 14-дневен срок от издаването им.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) За всяко изменение в служебното дело длъжностното лице, което го е нанесло, се подписва, като посочва документите, въз основа на които е нанесена поправката, и прилага копие от тях. Изваждането на материали се отразява в описа на служебното дело, като лицето, което го е извършило, отбелязва датата и се подписва.

(5) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Извадените от служебното дело материали се унищожават от комисия, назначена със заповед на съответния командир (началник)/ръководител.

Чл. 160. (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) При прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба служебното дело на военнослужещия се съхранява във военното формирование или в съответната структура 5 години с персонален лист, а при липса на техническа възможност – с копие на АСК.

(2) Азбучните служебни карти на военнослужещите по ал. 1 (оригинал) с приложени копия на разрешенията за достъп до класифицирана информация се изпращат във военното окръжие по постоянен адрес на военнослужещия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.) След изтичането на срока по ал. 1 в съответния архив се сдават служебните дела на военнослужещите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 77 от 2014 г., в сила от 16.09.2014 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) След навършване на пределна възраст за служба в запаса АСК се сдават от военните окръжия в съответния архив.

(6) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) Персоналният лист по ал. 1 се извежда от Автоматизираната система за управление на човешките ресурси при отчисляването на военнослужещия от списъчния състав. Същият се подписва от съответния орган по управление на човешките ресурси (по личния състав) и от военнослужещия.

(7) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) При прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба дубликатите на АСК по чл. 158, ал. 2 на офицерите се унищожават от комисия, назначена със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 161. (Доп. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Достъп до служебните дела и АСК се предоставя при условията и по реда на Закона за защита на личните данни.

Чл. 162. (1) Военнослужещият има право на достъп до служебното си дело.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) При освобождаване от военна служба военнослужещият има право да получи заверено копие от оригинални документи, които се съхраняват в служебното му дело, с изключение на документите, представляващи класифицирана информация.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на правилника:

1. "Пълна ликвидация" е закриване на структура на Министерството на отбраната, на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната или на структура (военно формирование) от Българската армия с акт на министъра на отбраната въз основа на акт на Министерския съвет.

2. "Частична ликвидация" е закриване на част от структура на Министерството на отбраната, на част от структура на пряко подчинение на министъра на отбраната или на част от структура (военно формирование) от Българската армия с акт на министъра на отбраната въз основа на акт на Министерския съвет.

3. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Организационно-щатните промени се извършват или организират със заповед на министъра на отбраната, в резултат на което се извършват промени в утвърдените длъжностни разписания/щатове на отделните военни формирования и съответни структури.

4. (Нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.) "Персоналният лист" е изходящ документ, изведен от автоматизирания регистър на военнослужещите по чл. 328, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили, съдържащ информация от АСК на военнослужещия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Правилникът се приема на основание § 45, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България във връзка с § 154, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 16 от 2010 г.).

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) До 31 декември 2015 г. офицерите от кариерно поле "командно" могат да заемат длъжности, изискващи военно звание "майор" ("капитан III ранг"), без да са придобили

образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" във военни академии.

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) До 31 декември 2013 г. офицерите със звание "подполковник" ("капитан II ранг") от кариерни полета "логистично и инженерно-техническо", "комуникационно-информационно" и "административно" могат да заемат длъжности, изискващи военно звание "подполковник" ("капитан II ранг"), без да са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" или "Национална сигурност" във военни академии.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) До 31 декември 2015 г. офицерите, които притежават военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), могат да заемат длъжности, изискващи военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), без да са завършили стратегически курс (висш щабен курс) или курс по мениджмънт на отбраната.

§ 6. Офицерите от кариерни полета "логистично и инженерно-техническо", "комуникационно-информационно" и "административно", завършили до 1 септември 2010 г. стратегически курс (висш щабен курс или щабен курс) във военни академии в страната и в чужбина, могат да се повишават в офицерско звание "полковник" ("капитан I ранг") и да заемат длъжности, изискващи военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), ако са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" или "Национална сигурност" във военни академии или приравнени на тях специалности, придобити във висши училища и колежи в чужбина, и са налице изискванията на чл. 21.

§ 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.) До 31 декември 2013 г. на длъжности, изискващи по длъжностно разписание военно звание "старши сержант"/"главен старшина" II или III степен, могат да се назначават войници, притежаващи военно звание "ефрейтор"/"старши матрос".

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.) На войниците, които към датата на влизане в сила на този правилник са завършили обучение в I и II сержантски модул във висше военно училище, може да им бъде присвоено военно звание "младши сержант" и да бъдат назначавани и преназначавани на длъжности, изискващи военно звание "старши сержант"/"главен старшина" II или III степен.

§ 9. (Изм. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.) До 31 декември 2015 г. в рамките на определените квоти от личен състав по звания за съответните структури длъжностите за военнослужещи могат да се заемат съответно:

1. (доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.);
2. (доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., отм., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.);
3. (доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) длъжностите, изискващи по длъжностно разписание звание "старши сержант"/"главен старшина" - и от военнослужещи със звание "старшина"/"мичман";
4. (доп. - ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г.) длъжностите, изискващи по длъжностно разписание звание "старшина"/"мичман" - и от военнослужещи със звание "офицерски кандидат 1-ви клас".

§ 10. (Отм. - ДВ, бр. 27 от 2016 г., в сила от 5.04.2016 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 188 на Министерския съвет от 4 юли 2011 г. за изменение и допълнение

на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

(ДВ, бр. 53 от 2011 г., в сила от 12.07.2011 г., изм. и доп., бр. 36 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.,

изм., бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г., бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 8 от 2017 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г., бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

§ 43. (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 8 от 2017 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) До 31 декември 2020 г. на длъжности, изискващи по длъжностно разписание старше офицерско звание, могат да се назначават офицери, притежаващи военно звание, с една степен по-ниско от изискващото се за длъжността, по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение на ръководителите на административни структури от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия и писмено съгласие на военнослужещия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., бр. 8 от 2017 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) До 31 декември 2020 г. еднократно военнослужещите могат да бъдат назначавани на длъжност по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение на ръководителите на административни структури от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия, ако не отговарят на изискването за минимален срок за престояване от военнослужещите на длъжност по чл. 42.

(3) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г., изм., бр. 8 от 2017 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) До 31 декември 2020 г. еднократно офицерите от висшия команден състав могат да бъдат назначавани на длъжност при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, ако не отговарят на изискването за минимален срок за престояване на длъжност по чл. 42.

§ 44. (1) До 31 декември 2014 г. по реда на чл. 32, т. 1, буква "а" и т. 4, букви "б" и "в" от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България на вакантни длъжности за военнослужещи с младши офицерски звания, звание офицерски кандидат, сержантски (старшински) и войнишки звания при отсъствие на кандидати с подходяща военнотчетна специалност могат да се назначават и военнослужещи, които не притежават необходимата военнотчетна специалност, определена в длъжностното разписание.

(2) Военнослужещите, назначени по реда на ал. 1, се зачисляват в курс за преквалификация за придобиване на изискващата се военнотчетна специалност.

(3) Военнослужещите, назначени по реда на ал. 1, встъпват в длъжност след успешно завършване на курса по ал. 2.

§ 45. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 36 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) До 31 декември 2013 г. офицерските кандидати, както и военнослужещите от сержантския и войнишкия състав, които са придобили професионална квалификация "офицер" във висшите военни училища, могат да се назначават на длъжности, изискващи военно звание "капитан" ("капитан-лейтенант") IV степен, по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, да

кандидатстват по Регистъра на вакантните длъжности за офицери и офицерски кандидати или по допълнителния Регистър на вакантните длъжности за офицери и офицерски кандидати.

(2) Със заповедта за назначаване на длъжност им се присвоява първо офицерско звание "лейтенант" или притежаваното младше офицерско звание по резерва.

§ 46. (1) До 31 декември 2013 г. военнослужещите от войнишкия състав, които са придобили професионална квалификация в средните сержантски (старшински) военни училища, могат да се назначават на длъжности, изискващи сержантски (старшински) военни звания, по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" или да кандидатстват по Регистъра на вакантните длъжности за сержанти (старшини) и войници (матроси).

(2) Със заповедта за назначаване на длъжност им се присвоява първо сержантско (старшинско) звание или не по-високо от притежаваното звание по резерва.

§ 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г., бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.) Военнослужещите, завършили до 31 декември 2007 г. обучение в центровете за професионално обучение на сержанти към висшите военни училища и учебни бази с продължителност не по-малко от три месеца, могат да се назначават и преназначават на длъжности, изискващи военное звание "старши сержант"/"главен старшина" II или III степен, по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" или на чл. 64 от Правилника за прилагане на Закона за обраната и въоръжените сили на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.03.2013 г.) При вземане на решение за назначаване на военнослужещите по ал. 1 те се назначават на длъжността и им се присвоява военное звание "младши сержант" (старшина II степен).

§ 48. Военнослужещите от академичния състав, които не са придобили образователна и научна степен "доктор" към момента на влизане в сила на правилника, подписват допълнително споразумение за срок до четири години.

§ 49. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 38, който влиза в сила от 1 юли 2011 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 291 на Министерския съвет от 16 ноември 2012 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 92 от 2012 г., в сила от 23.11.2012 г.)

§ 6. Необходимите средства за изпълнение на постановлението се осигуряват в рамките на бюджета на Министерството на отбраната за съответната година.

§ 7. Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на отбраната.

.....

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 319 на Министерския съвет от 12 декември 2012 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 99 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

.....

§ 5. Необходимите средства за изпълнение на постановлението се осигуряват в рамките на бюджета на Министерството на отбраната за съответната година.

§ 6. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2013 г. с изключение на разпоредбите на § 1, т. 7, букви "б", "в" и "г", § 2, § 3, т. 1, 2, т. 3, буква "б", т. 4, т. 5, буква "б" и т. 6, буква "б", които влизат в сила от 1 март 2013 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 121 на Министерския съвет от 18 май 2013 г.

за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 48 от 2013 г., в сила от 31.05.2013 г.)

§ 4. Военнослужещите, притежаващи военно звание "младши сержант" ("старшина II степен"), започнали обучение в курс за военно звание "сержант" ("старшина I степен") в учебен център към датата на влизането в сила на постановлението, след успешно завършване на курса могат да бъдат повишени в съответното военно звание.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 129 на Министерския съвет от 27 май 2015 г.
за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 40 от 2015 г., в сила от 2.06.2015 г.)

§ 5. (1) Обявените и неприключили до влизането в сила на измененията и допълненията на правилника по § 1 процедури по назначаване, съответно по командироване на длъжности в задгранични представителства на Република България, на национални или международни длъжности в щабове и/или органи на международни организации или на други международни инициативи или за участие в операции и мисии се довършват по досегашния ред.

(2) Кандидатите, избрани след конкурс или служебна номинация за изпълнение на длъжност в задгранични представителства на Република България, на национални или международни длъжности в щабове и/или органи на международни организации или на други международни инициативи преди влизането в сила на измененията и допълненията на правилника по § 1, но които не са командировани до влизането в сила на измененията и допълненията на правилника по § 1, се командироваат по реда на измененията и допълненията на правилника по § 1.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 191 на Министерския съвет от 4 септември 2017 г.
за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 74 от 2017 г., в сила от 12.09.2017 г.,
изм., бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.,
доп., бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.,
изм., бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.)

§ 99. (1) (Изм. – ДВ, бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Офицерите, приети за обучение във Военна академия "Г. С. Раковски" през учебните 2010/2011 г., 2011/2012 г., 2012/2013 г. и 2013/2014 г. при условията и по реда на наредбата по чл. 142, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, завършили специалности от професионално направление "Национална сигурност", могат да се обучават по индивидуален план, приет с решение на академичния съвет на Военна академия "Г. С. Раковски", за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво", независимо от възрастта им след разрешение от министъра на отбраната.

(2) Офицерите по ал. 1, заемащи длъжности от кариерно поле "командно", за които се изисква образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" и не са я придобили, могат да заемат съответните длъжности в обхвата на притежаваното военно звание до 31 декември 2022 г.

§ 100. (1) (Доп. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.) Офицерите, приети по общия ред за обучение във Военна академия "Г. С. Раковски", извън случаите по § 99, и завършили специалности от професионално направление "Национална сигурност", могат да се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативен ниво" независимо от възрастта им след разрешение от министъра на отбраната и кандидатстване по реда на наредбата по чл. 142, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, до учебната 2021/2022 година включително.

(2) Офицерите, приети за обучение по ал. 1, преминават обучение по индивидуален план, приет с решение на академичния съвет на Военна академия "Г. С. Раковски".

(3) Офицерите по ал. 1, заемащи длъжности от кариерно поле "командно", за които се изисква образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативен ниво" и не са я придобили, могат да заемат съответните длъжности в обхвата на притежаваното военно звание до 31 декември 2022 г.

§ 101. (Отм. – ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.).

§ 102. До 31 декември 2025 г. старши офицери с висше медицинско образование без клинична медицинска специалност могат да се обучават за придобиване на клинична медицинска специалност във Военномедицинската академия след проведен конкурс, като за срока на обучението се вземат в специален щат на министъра на отбраната.

§ 103. Започналите до влизането в сила на това постановление конкурси по чл. 71д, ал. 1 се довършват по досегашните условия и ред.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 336 на Министерския съвет от 20 декември 2018 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 107 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

§ 4. Офицерите, заемащи към датата на влизането в сила на това постановление длъжности от кариерно поле "професионално", за които се изисква образователно-квалификационна степен "магистър" по гражданска специалност от висши граждански училища и не са я придобили, както и офицерите от академичния състав, които не са придобили образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело", могат да заемат съответните длъжности и да се преназначават на длъжности от същото кариерно поле в обхвата на притежаваното военно звание до изтичането на срока на договора им за военна служба.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 154 на Министерския съвет от 24 юни 2019 г. за изменение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.)

§ 5. Преназначаването на длъжност на военнослужещите считано от 1 януари 2019 г. въз основа на Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, приет с Постановление № 309 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 105 от 2018 г.), не се взема предвид при определянето на минималния срок за престояване на военнослужещите на длъжност по чл. 42, ал. 1.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 162 на Министерския съвет от 24 юли 2020 г. за изменение и допълнение
на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България
(ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г.,
доп., бр. 13 от 2021 г., в сила от 16.02.2021 г.)

§ 28. В едномесечен срок от датата на влизането в сила на това постановление военнослужещите, които навършват пределна възраст по чл. 160, ал. 1, 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България до края на 2020 г., подават декларация, че са упражнили или не са упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, по образец, утвърден от министъра на отбраната. Декларацията се съхранява в служебното дело на военнослужещия.

§ 29. (1) Удължаване на пределната възраст в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) може да се извърши, ако преди навършване на пределна възраст от военнослужещия не е определен друг военнослужещ за заемане на длъжността му, при спазване на следния ред:

1. длъжността на военнослужещия, навършващ пределна възраст за военно звание по чл. 160, ал. 1, т. 1 – 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се включва в списъците по чл. 32, т. 2 или в Регистрите на вакантните длъжности за военнослужещи по чл. 37, ал. 1;

2. в случай че до три месеца преди навършването на пределната възраст от военнослужещия по т. 1 за длъжността му не е определен за назначаване друг военнослужещ по реда на чл. 32, т. 1 или т. 4, буква "а", или т. 6, командирът (началникът) на военното формирование или ръководителят на съответната структура може да изготви мотивирано предложение за удължаване на пределната му възраст за военна служба, ако в последните три години не са му налагани дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 4 – 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Удължаването на пределната възраст в случаите по § 7, ал. 1 за военнослужещите, заемащи длъжност командир (началник) на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната, може да се извърши след обсъждане на Съвет по отбрана.

§ 30. Удължаване на пределната възраст в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 2 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) може да се извърши, ако преди навършването на пределната възраст на военнослужещия не е определен друг военнослужещ за заемане на длъжността му, при спазване на следния ред:

1. За военнослужещ на академична длъжност, навършващ пределна възраст по чл. 160, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България –

началникът/ръководителят на съответното основно звено във висшето военно училище, военната академия или научната организация може да изготви предложение за удължаването ѝ при условията и по реда на съответния правилник на висшето военно училище, военната академия или научна организация.

2. За военнослужещ с военно звание "полковник"/"капитан I ранг", навършващ пределна възраст по чл. 160, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България – началникът/ръководителят на съответното основно звено във висшето военно училище, военната академия или научната организация може да изготви предложение за удължаването ѝ при условията и по реда на съответния правилник на висшето военно училище, военната академия или научна организация.

3. Академичният или научният съвет не по-късно от 4 месеца преди датата на навършване на пределната възраст от военнослужещия по т. 1 и 2 може да вземе решение за изготвяне на мотивирано предложение за удължаване на пределната възраст.

§ 31. Удължаване на пределната възраст в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) може да се извърши, ако преди навършването на пределната възраст от военнослужещия не е определен друг военнослужещ за заемане на длъжността му, при спазване на следния ред:

1. За длъжностите на офицерите от висшия команден състав, които навършват пределна възраст за притежаваното военно звание по чл. 160, ал. 1, т. 6 – 9 или ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се определят военнослужещи в плана по чл. 51а, ал. 1.
2. В случай че не е определен военнослужещ за длъжностите по реда на т. 1, на Съвет по отбрана може да бъде обсъдено мотивирано предложение за удължаване на пределната възраст на заемащия съответната длъжност офицер.
3. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г., в сила от 16.02.2021 г.) В плана по чл. 51а, ал. 1 може да бъде определен военнослужещ, упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, за заемане на длъжност по реда на чл. 71м, при условие че отговаря на условията по чл. 71з, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 5, ал. 3 и 5, както и да не навършва пределна възраст за притежаваното военно звание през първите две години от срока за изпълнение на длъжността. В този случай в Съвета по отбрана се обсъжда и мотивирано предложение за удължаване на пределната възраст на военнослужещия до изтичането на срока на изпълнение на длъжността.

§ 32. Удължаване на пределната възраст за военнослужещите от служба "Военна полиция" в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) може да се извърши, в случай че няма определен друг военнослужещ за заемане на длъжността, при спазване на следния ред:

1. Длъжността на военнослужещия, навършващ пределна възраст за военно звание по чл. 160, ал. 1, т. 1 – 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се включва в списъците по чл. 32, т. 2 или в Регистъра на вакантните длъжности по чл. 56 от Правилника за прилагане на Закона за военната полиция.
2. В случай че в срок до три месеца преди навършване на пределната възраст от военнослужещия по т. 1 не е определен друг военнослужещ за назначаване на длъжност по реда на чл. 73 от Правилника за прилагане на Закона за военната полиция, директорът на служба "Военна полиция" може да изготви мотивирано предложение за удължаване на пределната възраст за военна служба за военнослужещия по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, при условие че в последните три години не са му налагани дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 4 – 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 33. (1) За военнослужещите от служба "Военна информация" в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) министърът на отбраната може да вземе решение за удължаване на пределната възраст за военна служба след мотивирано предложение от директора на службата.

(2) Директорът на службата може да предложи удължаване на пределната възраст за военна служба на военнослужещ от службата, ако не е определен друг военнослужещ за заемане на длъжността, при спазване на следния ред:

1. структурата, отговаряща за управлението на човешките ресурси на службата, до 31 август на предходната година изготвя списък на военнослужещите по ал. 1, които навършват пределна възраст за притежаваното военно звание през следващата година, и на заемащите от тях длъжности и го предоставя за разглеждане на комисията по чл. 58 от Закона за военното разузнаване;
2. по искане на комисията непосредствените началници на военнослужещите по т. 1 предлагат други военнослужещи, отговарящи на изискванията за заемане на техните длъжности, като мотивирано обосновават предложението си;
3. комисията разглежда мотивираните предложения по т. 2 и определя военнослужещите, отговарящи на изискванията за заемане на съответните длъжности, които предлага на директора на службата за назначаване;
4. за военнослужещ, за длъжността на когото не по-късно от три месеца преди навършването на пределна възраст комисията не е определила друг военнослужещ, отговарящ на изискванията за заемането ѝ, пределната възраст може да бъде удължена, ако в последните три години не са му налагани дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 4 – 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 34. (1) Министърът на отбраната може да вземе решение за удължаване до три години на пределната възраст за военна служба на военнослужещ, упражнил към 24 април 2020 г. правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване.

(2) Решението по ал. 1 се взема при условията и по реда на § 29 – 33 не по-късно от два месеца преди датата на навършване на пределната възраст.

§ 35. (1) За военнослужещите, които навършват пределна възраст от 1 януари 2021 г. до 30 юни 2021 г., удължаването на пределната възраст в случаите по § 7, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.) може да се извърши, ако до 1 декември 2020 г. не е определен друг военнослужещ за заемане на длъжността по "Списък на вакантните длъжности за военнослужещите, навършващи пределна възраст от 1 януари 2021 г. до 30 юни 2021 г." или по реда на чл. 32, т. 4, буква "а" или т. 6.

(2) Редът и сроковете за кандидатстване и назначаване на длъжност по списъка по ал. 1 се определят със заповед на министъра на отбраната.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 316 на Министерския съвет от 20 ноември 2020 г. за приемане на Правилник за устройството и дейността на Служба "Военно разузнаване" (ДВ, бр. 101 от 2020 г., в сила от 8.08.2020 г.)

§ 14. В Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с Постановление № 46 на Министерския съвет от 2010 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2010 г., бр. 53, 63 и 68 от 2011 г., бр. 36, 54, 92 и 99 от 2012 г., бр. 48 от 2013 г., бр. 37 и 77 от 2014 г., бр. 40 от 2015 г., бр. 27 от 2016 г., бр. 8 и 74 от 2017 г., бр. 107 от 2018 г., бр. 21 и 51 от 2019 г. и бр. 37 и 67 от 2020 г.), навсякъде думите "служба "Военна информация" се заменят със "Служба "Военно разузнаване".

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Постановление № 287 на Министерския съвет от 20 август 2021 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 70 от 2021 г., в сила от 1.09.2021 г.)

§ 6. Постановлението влиза в сила от 1 септември 2021 г., с изключение на § 1, т. 6 и § 2, т. 3 – 12, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 381 на Министерския съвет от 24 ноември 2022 г.
за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за
отбраната и въоръжените сили на Република България
(ДВ, бр. 95 от 2022 г., в сила от 29.11.2022 г.,
изм., бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.)

.....
§ 26. (1) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) До 31 декември 2027 г. в Регистрите на вакантните длъжности по чл. 37 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ) се обявяват само вакантни длъжности в административни звена на Министерството на отбраната, структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и военни формирования от Българската армия с висок некомплект и длъжностите на военнослужещите, които навършват пределна възраст по чл. 160, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в едногодишен срок от датата на годишното разместване и не са определени за включване в списъците по чл. 32, т. 2 от същия правилник.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.) Със заповедта на министъра на отбраната по чл. 36 от ППЗОВСРБ се определя некомплектът по ал. 1.

§ 27. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 16 относно чл. 111, ал. 1, т. 3, който влиза в сила от учебната 2025/2026 година;
2. параграф 17, т. 2, § 20, т. 2 и 3 и § 21, т. 2, които влизат в сила от втория семестър на учебната 2022/2023 година.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 130 на Министерския съвет от 1 септември 2023 г.
за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за
отбраната и въоръжените сили на Република България
(ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 5.09.2023 г.)

§ 22. До 31 декември 2025 г. на длъжности, изискващи военно звание "полковник" ("капитан I ранг"), еднократно могат да бъдат назначавани военнослужещи, които не са изпълнили изискването на чл. 42, ал. 1, по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение на ръководителите на административни звена от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 348 на Министерския съвет от 15 октомври 2024 г.
за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната
и въоръжените сили на Република България
(ДВ, бр. 88 от 2024 г., в сила от 18.10.2024 г.)

§ 51. (1) Курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, отстранени от обучение или напуснали по собствено желание в периода от 5 януари 2024 г. до влизането в сила на това постановление, не възстановяват разходите за издръжка и обучение при условията на чл. 260а, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, в случай че не по-късно от 20 работни дни от влизането в сила на постановлението подадат заявление до министъра на отбраната с копие до съответния

началник на висше военно училище, в което изявяват желание за приемане на военна служба на длъжности, изискващи войнишки (матроски) звания.

(2) Лицата по ал. 1 се приемат на военна служба без провеждане на конкурс на длъжности, изискващи войнишки (матроски) звания, ако отговарят на изискванията за приемане по чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, при спазване на следния ред:

1. Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната:

а) в зависимост от специализацията, в която се е обучавало лицето по ал. 1, уведомява съответния ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България за предлагане на длъжност, изискваща военно звание "редник – 1-ви клас/матрос – 1-ви клас"; в тридневен срок от получаването на уведомлението съответният ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България представя подходяща длъжност;

б) уведомява лицето по ал. 1 за длъжността и до кое длъжностно лице не по-късно от 10 работни дни да подаде писмено заявление за приемане на военна служба заедно с необходимите документи.

2. Длъжностното лице по ал. 2, т. 1, буква "б":

а) след получаване на заявлението с необходимите документи организира определяне на годността за военна служба и психологичната пригодност на лицето, подало заявление, както и провеждането на изпит за покриване на нормативите за физическа годност;

б) след установяване, че лицето, подало заявление, отговаря на изискванията на чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, го предлага за сключване на договор за военна служба, приемане на военна служба и назначаване на длъжността;

в) след сключване на договор за военна служба изпраща по команден ред копие от заповедта за приемане на военна служба и на сключения договор за военна служба до началника на висшето военно училище;

г) уведомява началника на висшето военно училище, че лицето, подало заявление, няма да бъде прието на военна служба поради неподаване на изискуемите документи или при несъответствие с изискванията на чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

3. При прекратяване на сключения договор с лицето по ал. 1 преди изтичане на тригодишния срок (освен ако прекратяването е на основание чл. 162, ал. 1, т. 3 и чл. 164 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България) се предприемат действия по събиране на вземанията по реда на чл. 260, ал. 4 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 52. (1) Курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, отстранени от обучение или напуснали по собствено желание по време на обучението в периода от 5 януари 2024 г. до влизането в сила на това постановление, приети на военна служба на длъжности, изискващи войнишки (матроски) звания, и сключили тригодишен договор за военна служба, не възстановяват разходите за издръжка и обучение при условията на чл. 260а, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Съответният ръководител на структура по чл. 60д, ал. 1 или по чл. 78 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, където курсантът по ал. 1 е приет на военна служба, изпраща копие от заповедта за приемане на военна служба и на сключения договор за военна служба до съответния началник на висшето военно училище.

(3) При прекратяване на сключения договор с курсанта по ал. 1 преди изтичането на тригодишния срок, освен ако прекратяването е на основание чл. 162, ал. 1, т. 3 и чл. 164 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се предприемат действия по

събиране на вземанията по реда на чл. 260, ал. 4 и 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

.....
§ 54. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 2 и 45, които влизат в сила от 1 юли 2025 г., и § 53, който влиза в сила от 1 декември 2024 г.